

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Obiteljski kongres

Nekad izvrstan lovac,
danas slijepac bez igdje ikoga

Zahvala dobročiniteljima

Apostolat molitve

Da Duh Sveti podupire djelo
laika koji naviještaju evanđelje
u najsiromašnijim zemljama.

Sadržaj

Uvodnik	Postoji rješenje	3
U središtu	Izvesti na "pučinu" i "baciti mreže"	4
Iz života naših misionara	Obiteljski kongres	6
	Nekad izvrstan lovac, danas slijepac bez igdje ikoga	7
	Darovi i plodovi svetkovine Duhova	8
	Katoličko sveučilište Graben	9
	Zahvala dobročiniteljima	10
	MIVA Hrvatska	11
Intervju	Osobni susret kao navještaj Radosne vijesti	12
Apostolat molitve	Misijska nakana za srpanj	14
Vijesti iz Crkve u Hrvata	26. susret misionara Crkve u Hrvata	15
Iz dnevnika jednog misionara	Život je velika borba	19
Misijski velikani	Blaženi Mario Vergara i Izidor Ngei Ko Lat	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** don Ivan Štironja
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: Grafika Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Nova ves 4, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 01/46 69 253, Fax 01/46 69 254
E-mail: missio.croatia@zg.t-com.hr
web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR00
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Postoji rješenje

Za Isusove učenike nasljedovanje i misionarski poziv bili su vrlo težak i odgovoran zadatak, prepun svakovrsnih izazova i ograničenja te im se znalo dogoditi da osjete umor, nakon čega im je Isus savjetovao da idu "u osamu na samotno mjesto, i da malo otpočinu" (usp. Mk 6, 31) To što se događalo Isusovim učenicima i kršćanskoj zajednici u onom vremenu, ne treba nas čuditi, jer sve što je ljudsko, ni njegovima nije strano. Umor u nasljedovanju Isusa i od apostolskog života i nama se može dogoditi. Umor je povezan sa stresom, a stres također može povući u depresiju, ili u duhovnu krizu.

Piše vlč. Antun Štefan

Negdje sam pročitao da se u kineskom jeziku riječ kriza piše s dva znaka, od kojih jedan označava kaos, a drugi šansu. Zaključak bi bio da su kriza i umor, a ja bih proširio na – osobnu duhovnu krizu i umor kršćanske zajednice, kao takvi, mogućnost za preobrazbu. To su stanja kada smo u osobnom i zajedničkom životu pozvani da "uđemo u sebe", i da osobna duhovna kriza i umor kršćanske zajednice postanu jedna vrsta "duhovnog čišćenja", nada za novi uzlet. Isus je to dobro znao i takvih se kriza i umora kod svojih apostola (ali kod sebe), apsolutno nije bojao, nego im je predlagao rješenje – da idu u osamu. Sv. Pavao će taj dio nasljedovanja Isusa Krista definirati kao "okretanje prema unutarnjoj snazi koja nas ispunja", prema tome "nečemu" što je u nama, što "gori ognjem života" – prema ljubavi! (usp. 1 Kor 13)

Za duhovnu ravnotežu u osobnom i zajedničkom životu postoji dakle rješenje – radikalno okretanje Isu-

sovoj ljubavi. Tada naša duhovna kriza i umor postaju početak nečeg novoga i boljega u nama i oko nas.

Misionarima je takav način nešto bez čega, jednostavno, ne mogu. I oni imaju kriza i umora napretek, ali jedino ih ljubav ozdravlja. Ona im je jedini način za njihove susrete s narodima kojima su poslani, prosvjetljenje za jezike i kulture, ustrajnost u vremenu, mudrost za misli, riječi i glazbu, za osjećaje. Misionarima je ljubav – sve!

Oni se ne "troše" u beskrajnim pričama o pastoralnim rješenjima i neprestanu informiranju javnosti, nego su okrenuti Isusovoj ljubavi, tom jedinom izlazu iz duhovne krize, i jedinom rješenju za umorno kršćanstvo.

A nakon što im prođu i kriza i umor, a nadodu mir i radost, ne likuju kao ljudi bez sjećanja, jer najvažnije im je što su im imena zapisana na nebesima (usp. Lk 10, 20).

Sv. Ivan Pavao II., papa, u apostolskom pismu Ulaskom u treće tisućljeće završavajući slavlja Velikoga jubileja dvije tisuće godina kršćanstva, podsjeća Crkvu da joj se sada otvara novi dio puta. Pritom se nadovezuje na Isusove riječi apostolu Petru da "izveze na pučinu" (usp. Lk 5, 4), nakon čega je to učinio "bacivši mreže" i ulovivši veoma mnogo riba (usp. Lk 5, 6).

Na kraju jedne pastoralne godine, kada nastupaju ljetni praznici, svaki se suvremeni "apostol", svećenik i misionar, zacijelo pita kako se odaziva Kristovu pozivu i u tom smislu samokritički se osvrće na prijedeni put. Da, to je dobro učiniti prije godišnjih odmora, premda će za mnoge pastoralne djelatnike i ljeto biti prilično naporno, s obzirom na velika proštenja i blagdanska okupljanja. Ipak i za vrijeme makar kraćega odmora, i na moru, dogodit će se razni susreti s kolegama iz drugih biskupija, kao i sa zauzetijim kršćanima, možda i s ponekim misionarom koji će doći u svoju domovinu, kada će biti prigoda za izmjenu iskustava.

1. Jesmo li (bili) dostojni?

Dok smo pozvani s povjerenjem se otvoriti budućnosti, ipak nas slijeću misli o našim propustima, sve dotle da nam se, kao apostolu Pavlu, događa

Izvesti na "pučinu" i "baciti mreže"

"svakodnevno salijetanje" (usp. 2 Kor 11, 28), odnosno da nas pritišću ne samo naše slabosti, već i osobni grijesi, pa se poput negdašnjega milanskog nadbiskupa C. M. kard. Martinija pitamo: "Nisam li iznevjerio Isusovo poslanje?" Svatko ima svoj značaj, primljeni odgoj i formaciju te svoj stil komuniciranja. Nemalen broj vidi da je potrebna promjena mentaliteta, odnosno otvaranje novome, dok se u isto vrijeme događa da se "radi po starome" i da nema pomaka.

Dakako, s pouzdanjem u Božje milosrđe, koje nema granica, ipak nas, kako svećenike, tako i ostale vjernike, muči činjenica da smo negdje "zatajili". Štoviše, makar smo negdje i više uspjeli, često se osjećamo nedostojnima, sve dotle da nam se dogodi da poput apostola Petra reknemo: "Idi od mene! Grješan sam čovjek, Gospodine." (Lk 5, 8) Događa se određena zbunjenost i postavlja pitanje kako dalje, osobito u trenutcima kada nam čak i slabi osjećaj da je Isus s nama. Jer svjesni smo svoje krhkosti i neodvažnosti, pogotovo ako treba početi nešto "novo", i to na novom

mjestu, kad poneki svećenici tijekom ljeta budu premješteni.

Možda smo kao vjernici i u opasnosti da podliježemo napasti tzv. nostalgije, tvrdeći kako je nekad bilo bolje, kada smo bili sigurniji u svojim zacrtanim "pastoralnim shemama" i običajima. Danas kao da se sve na jednom toliko promijenilo, štoviše u napasti smo da nas Bog "na olujnom moru prepušta nama samima". Međutim, treba i na odmoru jačati vjeru, u uvjerenju da bi bilo fatalno podleći napasti Zloga da zaboravimo prisutnost Duha Božjega, štoviše da postanemo žalosni zbog svega zla koje se događa, do te mjere da mislimo da se ne možemo boriti s raznim "silama" neravnomjernim sredstvima, tim više što se sve više širi indiferentizam, egoizam i zaborav Boga.

2. Pretjeran strah od novih izazova

Istina, novi kulturalni scenariji predstavljaju velike izazove za sve pastoralne djelatnike i svjesnije vjernike, sve dotle da nas počinje hvatati strah od znatnih "osipanja

naših redova", barem na europskim razinama. Dok jedan afrički misionar, makar ne bez velikih teškoća, može češće konstatirati da se Crkvi sve više pridružuje "broj spasenika", kao što se događalo u počecima Crkve, ovdje će velik broj svećenika, ovisno o pojedinim regijama, morati zaključiti ne samo da se kao narod i kao vjernici brojčano smanjujemo, nego i da se "gubi volja". Pritom postajemo sve nepovjerljiviji jedan prema drugome, jer smo doživjeli niz neugodnih situacija. Naše nas okruženje na neki način sili da se skrivamo iza finih manira, ophođenja i otrcanih fraza, bojeći se da opet ne doživimo kakve neugodnosti.

I bez obzira na mnoge društvene, političke i ekonomske pokazatelje, a da i ne govorimo o vremenским kataklizmama, kao što je bila poplava u našoj Slavoniji i susjednoj nam Bosni, u ljude "ulazi neki strah od budućnosti". Stručnjaci se slažu u tvrdnji da je strah "tvrdoglav pratitelj" kroz život. Opterećuje nas naša prošlost, koju se ne može izbrisati. Neki su strahovi uvjetovani situacijom, neki zadani samim životom, sve do onih tzv. neurotičnih strahova kao rezultata neriješenih duševnih konflikata. Mnogi naši suvremenici uvjetovani su skrivenim zdvajanjem u besmislenosti, u strahu da se naš život na kraju raspline u ništavilu. Moramo priznati da je i određeno naše propovijedanje, uz vjeronačnik, vjeru znalo svesti na "religiju straha", u kojoj se odnos prema Bogu ne određuje povjerenjem prema njemu, nego nizom propisa i zabrana. Današnji se "apostol" mora pitati nije li pridonio osjećaju vjernika da je kršćanstvo "skup dužnosti" koje mora izvršiti da bi stekao Božju naklonost. Možda su i neki krizmanici tako doživjeli svoj dan krizme. Gdje su tu Božja dobrota, ljubav i milosrđe?

Strah nije dovoljno samo registrirati ili bježati od njega, nego ga valja nastojati prevladati ili mu odoljeti. Uostalom, ni sam Isus nije bio "pošteđen od straha". Zato je potrebno veće zajedništvo, razumijevanje. Treba

nam više razgovora i uzajamne podrške. Upravo je to nekad "bolna točka" i naših kršćanskih zajednica, jer umjesto da se približujemo i "nosimo bremena jedni drugih", mi se udaljujemo. Tako se može dogoditi da Crkva ljubav uglavnom naučava, ali ju ne živi. A jedino to "življenje ljubavi" omogućuje da bude manje prostora za strah, jer "straha u ljubavi nema" (1 Iv 4, 18). Izgleda da nam je potrebna koja nevolja pa da se više zblizimo. U tom smislu ohrabruje nas činjenica kako se velik broj ljudi, od kojih je nadamo se većina i kršćana, i po Caritasu, ujedinio u ljubavi, u pomaganju nastradalima od poplava, a njih je upravo zahvatio neopisivi strah od budućnosti. Takvo iskazivanje blizine, u konkretnim činima, razgoni strah, jer ojađeni ljude vide da nisu sami, čime se otvaraju i novi vidici.

3. Predah za nove pothvate

Možemo se nadati da će dobrom dijelu pastoralnih djelatnika, a i većini kršćana, ljetni dani biti prigoda za malen predah, za skupljanje snage za nove životne i pastoralne inicijative. Neki će provesti dio vremena u duhovnim vježbama ili obnovama. Tako se jača vjera u Isusa, koji osposobljava da se prevlada strah, koji trajno prijete i ugrožava život u njegovoj biti, sve do patnje i smrti. Svojevrsno "miješanje ljudi" s raznih strana, na moru ili drugim mjestima, može ljude ujediniti u novom bratstvu, u želji da se pojača "karavana solidarnosti", o kojoj govori papa Franjo u pobudnici *Radost evanđelja*. Upravo je Isus pokazao kako se stvara "novi svijet", sve dotle da je zalazio i u krugove odbačenih, uz rizik da ga proglaše "izjelicom i vinopijom" (usp. Mt 11, 19). Mnogi će se kršćani, pa i sami svećenici, redovnici i redovnice naći u ovome ljetnom vremenu u "raznim društvima", sve dotle da će kod nekih izazvati i svojevrsno "čuđenje". Ali oni vrlo dobro znaju da u svakoj situaciji evangeliziraju, šire Božju ljubav i "podizvolju za život".

Možda smo kao vjernici i u opasnosti da podlijezemo napasti tzv. nostalgije, tvrdeći kako je nekad bilo bolje, kada smo bili sigurniji u svojim zacrtanim "pastoralnim shemama" i običajima. Danas kao da se sve najednom toliko promijenilo, štoviše u napasti smo da nas Bog "na olujnom moru prepušta nama samima".

Naše nas okruženje na neki način sili da se skrivamo iza finih manira, ophođenja i otrcanih fraza, bojeći se da opet ne doživimo kakve neugodnosti.

Mnogi će imati mogućnost svjedočiti i druge pozivati da gaje nepokolebljivo povjerenje u Božju blizinu, pa i onda kada "izgleda" da Bog štiti, kao što se dogodilo samom Isusu.

Upravo su i Isusovi "nevjerni učenici" na temelju iskustva s uskrslim Isusom stekli uvjerenje da naš Bog nije Bog mrtvih nego Bog živih (usp. Lk 24, 5). Stoga bi trebalo uvijek, i na ljetnome odmoru, svugdje gajiti "pozitivnu misao", odnosno sposobnost da vidimo dobro koje nas okružuje, da postoje "klice uskrsnuća".

Sve nas to hrabri da na Isusovu riječ "bacimo mreže", da dođemo do ljudi, s obnovljenim oduševljenjem. "Otiskujući se na pučinu" ne gledamo toliko obalu koju ostavljamo, već ono što se pred nama "otvara". Tako i kršćanin "gleda naprijed", on je čovjek nade i pouzdanja u Boga. Obnovljeno misionarsko djelovanje Crkve, u prihvaćanju izazova vremena, treba nas oduševiti za uprisutnjivanje ljepote Božjih obećanja za budućnost.

Valja "iznova početi", "ponovno krenuti", odupirući se "mentalitetu kukanja"; štoviše, biti odlučniji u poticanju poleta i smisla za ljepotu života i poslanja, posebno u novoj pastoralnoj godini, a na tragu pobudnice pape Franje *Radost evanđelja*.

RUSIJA

s. Augustina Mesarić i s. Mirjam Bubnić

Nalazimo se u vremenskom razdoblju 50 godina poslije Drugoga vatikanskog koncila. Bio je to veliki događaj za Crkvu, a slobodni smo reći, i za cijeli svijet. Katolička Crkva u Rusiji u ovom vremenu proživljava plodove rada toga crkvenog sabora i nastoji ih ugraditi u život katoličkih zajednica koje se obnavljaju. U tom smislu biskupi su odredili da će se u cijeloj Katoličkoj Crkvi u Rusiji tijekom dvije godine provoditi duhovna obnova kao spomen na Koncil. Ta obnova bit će u obliku kongresa koji će se provoditi u proljeće i jesen tih dviju godina. Svaki kongres bit će u jednoj od biskupija. Prvi kongres, s temom *Obitelj – domaća Crkva*, bio je u našoj biskupiji od 1. do 4. svibnja ove godine u gradu Kazanju. Stjecajem okolnosti što je naš župnik u biskupiji zadužen za obiteljski pastoral, glavnina tematske pripreme bila je povjerena njemu, pa smo tako i mi redovnice uvelike sudjelovale u toj pripremi.

Sudionici iz cijele Rusije

Na Kongresu su sudjelovale obitelji iz cijele Rusije. Bilo je zanimljivo vidjeti te susrete muževa i žena iz udaljenosti od nekoliko tisuća kilometara, a susreću se kao braća i sestre, jer ih objedinjuje jedna vjera, jedna tradicija i praksa vjerskog života. S nama iz Taganroga je bila mlada obitelj iz naše filijale u Ejsku i njihovo dvoje male djece te svećenik iz Rostova. Do Kazanja smo putovali autom dva dana, za malu djecu bio je to naporan put, ali pun doživljaja, tako da nisu spavali, pa smo mi odrasli drugi dan dobrano osjetili nedostatak dječjeg sna. Putem sam često zahvaljivala Bogu za sve dobročinitelje koji su nam pomogli kupiti kombi, tako da je putovanje, usprkos mjestimično lošim cestama, bilo ugodno i bez većih poteškoća. Stigavši u Kazanj, obradovali smo se vidjevši prekrasnu novu crkvu u samom središtu grada. Tu su već bili sudionici Kongresa iz najudaljenijih gradova, mladi bračni parovi, muževi i žene zrele dobi, djeca, mladi, bake i djedovi, dočekali su nas naši biskupi, njih četvorica, i nuncij mons. Ivan Jurkovič. Uspjeli smo se malo okrijepiti i u tišini se pripremiti za misu. Naš najmanji suputnik, Pavao, odmah je zaspao te smo mirno uživali u svečanoj liturgiji.

gdje smo imali smještaj. Osnovni rad Kongresa provodio se također u dvoranama tog odmarališta. Ondje su se mogli osjetiti tek prvi proljetni dani, mjestimice je još ležao snijeg, a šumsko zelenilo se jedva naziralo.

Teme predavanja su odmah privukle interes svih sudionika. Posebno je bilo zanimljiva tema *Učenje pape Franje o obitelji i Problemi katoličke obitelji u suvremenom svijetu*. Rad u skupinama koji smo mi iz Taganroga pripremali bio je veoma dobro prihvaćen, napravljena je anketa s temom o praktičnom vjerskom životu u obitelji, s ciljem kako pomoći odrediti jasnije odrednice obiteljskog pastoralara. Drugi dio rada u grupama bio je namijenjen samim obiteljima, da im pomogne prepoznati probleme u odnosu na obiteljski život i vjeru te dati poticaje za zajedničko rješavanje problema.

Zadnji dan bio je susret s biskupima, a sudionici su mogli postavljati različita pitanja. Na kraju se pokazala potreba da se bez obzira na velike udaljenosti mora učiniti nešto u smislu povezivanja pastoralnih obiteljskih inicijativa u cijeloj Crkvi u Rusiji. U tu svrhu sabrane su e-adrese svih sudionika, koji su ujedno predstavnici obitelji svojih biskupija i župa, te će

Obiteljski kongres

Odrednice obiteljskog pastoralara

Poslije sv. mise odvezli smo se u odmaralište usred borove šume na kraju grada,

oni biti pomoćnici u novim projektima pastoralara obitelji.

Molitveni trenutci proživljeni razmatranjem

Iako je na prvi pogled kongres bio skroman, ipak se na kraju primijetio veliki korak koji je Crkva na ovim prostorima upravo napravila. Obitelj je važno mjesto pastoralnog rada i obitelj sama mora sudjelovati u tom radu. Tim više što se ovdje osjeća veliki nedostatak svećenika i drugih pastoralnih djelatnika.

Taj značajan susret započeo je euharistijskom žrtvom, euharistija je svaki dan središnje mjesto susreta. Zadnja večer bila je obilježena euharistijskim klanjanjem, koje smo mi iz Taganroga pripremili. Bili su to duboki molitveni trenutci, proživljeni razmatranjem raznih oblika patnji i problema koje prolaze obitelji te Kristove ljubavi, koja nas posvećuje upravo u našim obiteljima.

Dragi prijatelji, hvala vam za sve žrtve, ljubav i podršku koju nam šaljete, bez vas sve to ne bi bilo moguće. Bez vaše pomoći Crkva na tim prostorima ne bi osjetila svoj rast, a ljudi našeg vremena i prostora ne bi osjetili ukus života koji daje vjera u Isusa Krista.

Hvala svima koji su nam poslali dobre želje i čestitke prigodom Uskrsa. Ni smo stigle odgovoriti, no u molitvi vas sve s ljubavlju stavljamo u Srce Isusovo, koje nikoga ne zaboravlja i svima će velikodušno i bogato naplatiti.

Zahvalne s. M. Augustina i s. Mirjam, karmelićanke Božanskog Srca Isusova iz Taganroga.

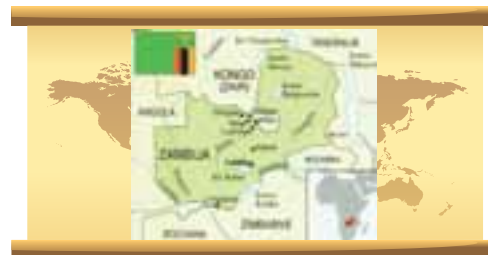

ZAMBIJA
– don Boris Dabo

Nekad izvrstan lovac, danas slijepac bez igdje ikoga

White Croper pripada bušmanskom plemenu Makwengo, a potječe negdje iz pustinje Kalahari, u Bocvani. Neki se tog plemena sjećaju po filmu Bogovi su pali na tjeње.

Kao i svakom muškarcu iz njegova plemena, glavno zanimanje mu je bilo lov na slonove, lavove i druge životinje. Od toga su živjeli stoljećima, dok nije došao zakon o zaštiti životinja. Nitko nije donio zakon o zaštiti Bušmana, koji su od toga živjeli. Tako je prije više godina došao u Zambiju na jednom od svojih lovačkih putovanja. Zbog čega je tu ostao, nisam siguran, ali je u Zambiji potpuno oslijepio i više se nije mogao baviti lovom, a nikoga svoga nije imao u njemu stranoj zemlji. Neki dobri ljudi iz mjesta Ndjoko su ga našli dok je još nešto vidio. Količica mu je bila na mjestu gdje se sada nalazi Misija Ndjoko. Ondje je bilo, kažu, dosta životinja pa je on, već poluslijep, postavljao zamke za zečeve i slične manje životinje, kako bi se prehranio. Tada su ga uzeli u svoje selo, da ga neka divlja životinja ne bi napala i rastrgala, te mu dali kućicu da tu stanuje. On je sad potpuno ovisan o pomoći drugih što se tiče hrane, odjeće i drugih osnovnih potrepština. „Ako umre, ne znamo koga ćemo obavijestiti o smrti“, kaže nam mještanka Inambao, koja se o njemu brine.

Posljednjih nekoliko nedjelja sam primijetio jednoga starijeg, visokog gospodina na svetoj misi u Misiji Ndjoko, a nisam ga poznao niti sam odmah pitao tko je. Shvatio sam nedavno, kad sam ga otišao posjetiti u njegovo selo, da je to on. U crkvu ga je dovela Inambao, koja i sama počinje otkrivati vjeru u Isusa te dolazi nedjeljom na molitvu i razmišlja o krštenju.

Rekao sam na dolasku u selo da sam čuo da ondje živi jedan Božji čovjek koji je slijep, pa ga želim upoznati. Rekli su mi da je to on koji tamo sjedi. Tako smo počeli razgovor te mi je ispričao svoju priču.

Rekao sam mu da ću ju pokušati ispričati nekima koji vole Boga i siromaha pa ćemo mu možda moći i mi nešto pomoći. Samo je rekao: „Hvala“, i to potvrdio pljeskanjem ruku. Osjetio sam da se je više razveselio pažnji i dobroti koju bi mu tko mogao pokloniti nego samoj pomoći koja bi mogla stići. Tako je njegov odgovor, mislio sam, bio oslobođen materijalnog, a zahvala je bila uglavnom na duhovnoj razini. Osjetio sam da mi je taj siromašni čovjek dao poklon te sam se ja osjetio pred njim siromašnim i zahvalio mu na pouci koju sam primio.

Nisam ga propustio pitati zna li moliti. Rekao je da voli slušati Božju riječ, ali da nije naučio moliti. Dobro, rekao sam. Nešto ćemo smisliti i pogledao neke iz skupine...

Na povratku sam pitao Namakanda u čemu bismo mu mogli pomoći. Rekao mi je da mu treba nabaviti odjeću i obuću te nešto sapuna i hrane.

Složio sam se s time te odlučio ovo objaviti, pa će se tko naći da mu zajendo pomognemo. Što bi trebalo? Puno srca i ljubavi i nešto novca za odjeću, pokrivač, sapun i brašno. Koliko? Nekoliko stotina kuna zasada. Kad bude trebalo još, pitat ćemo. To bi bilo prikladno za jednu zajednicu,

molitvenu ili prijateljsku, bilo kakvu: Božju. Oni bi mogli biti dobročinitelji tomu slijepomu starcu, negdašnjemu izvrsnom lovcu. Imamo mogućnost da u njemu vidimo Isusa koji je slijep i potreban pomoći.

SALOMONSKI OTOCI
– Sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskoga

Poštovani i dragi prijatelji misija! Znam i osjećam da nas pratite u svojim molitvama, kao i materijalnom pomoću. Bez vas smo u mnogočemu nemoćni, a zajedno smo snažni. Nedavno smo proslavili našega nebeskoga titulara – Duha Svetoga. Budući da nam je župa velika, zajednice ili sela su se redala i tijekom devet dana svaki dan misno slavlje je pripremala druga zajednica, uz prelijepo pjevanje i ples. Po danu su se održavali turniri nogometa i odbojke, a navečer smo imali molitvene susrete i druženja, uz puno pjesme. Našemu zajedništvu pridonijela je i rasvjeta koju omogućuju solarni paneli i baterije.

Darovi i plodovi svetkovine Duhova

Sreli smo katehista Lazara, koji nam je rekao da je bolesnik seoski poglavica. Na putu smo naišli na srušeno stablo te nam je jedan mladić pokazao zaobilazni put. Poglavica je imao temperaturu 40 Celzijevih stupnjeva. Dala sam mu lijek za snižavanje temperature i pitala ga želi li da ga odvedemo u bolnicu. On je rekao da ćemo to mi riješiti. Odgovorila sam da će to riješiti Bezgrješna, da je Gospa veliki doktor, a ja samo mala sestra. Pomolili smo se i obećali doći ujutro, a ako ne bude bolje, odvesti ga u bolnicu.

Ujutro nakon svete mise uputili smo se k poglavici razmišljajući u kakvu ćemo ga stanju naći i kamo ćemo krenuti. Došli smo pred kuću, a on je bio na verandi, gledao prema nama, s osmjehom od uha do uha, sav sretan jer je noć mirno prespavao. Napravila sam neke kontrole: RR, Cuk i test na malariju. Imao je vrlo malo povišen šećer, a ostalo, Bogu hvala, bilo je sve u redu. Dala sam mu antibiotike i malo analgetika te smo se sretno vratili kući. Obećao je da će doći na kontrolu šećera.

Međutim, bilo je kod njega i drugih obveza i briga, jer kako biti bolestan a dolaze mu ljudi za zaruke njegove kćeri te se tada dogovaraju kolika je cijena i koliko mladić treba platiti za buduću ženu. Ako nema novca, onda mladić može dati nešto u naravi; svinju ili ukrasni lančić izrađen od školjki. U tom slučaju to je onda, kako oni kažu, *castum* vjenčanje. Mi bismo rekli seoski običaji, a bolje da nestane sela nego običaja. Nakon toga djevojka može poći k mladiću i živjeti kod njega, a kada mladić sve isplati, onda se vjenčaju u crkvi.

Bogu hvala da smo se iz sela Busi brzo vratili, jer su kod kuće već čekali novi bolesnici: jedno dijete u malo težem stanju, pa smo ga vodili u bolnicu. Dan je tako brzo prošao, zapravo je prekratak. Glavno da možemo drugomu pomoći, a za odmor biti će vremena u nebeskom kraljevstvu.

Preporučujemo se u vaše molitve, dragi prijatelji i dobročinitelji misija. Šaljemo vam tople pozdrave po valovima Pacifika. Vaše sestre iz Bume: s. Ruža i s. Marta, a s. Jasna i s. Slavka su na odmoru u domaji.

Liturgijska slavlja uz ples i scenski prikaz

Tih je dana vladala viroza, pa smo imale pune ruke posla i danju i noću. Često smo noću vozili teže bolesnike u bolnicu i ujutro nastavili raditi u našoj ambulanti. Nekoliko puta smo se odmah morali vraćati nazad, a po makadamskom putu odskakali smo i pjevali zahvaljujući dragom Bogu za dobrog vozača, koji dobro pozna sve rupe, pa ih tako spretno zaobilazi. Ipak ih je nemoguće sve izbjeći, jer dok se jedna zaobide, upadne se u druge dvije.

Na vigiliju uoči Duhova bilo je misno slavlje, uz ples i prelijepo pjevanje. Tako smo se osjećali kao da smo u dvorani u kojoj Duh Sveti silazi nad apostole. Skupina vjernika je lijepo pokretima pratila pjevanje i molitvu, kao da su pravi glumci koji su stalno na daskama, a ustvari i jesu, jer su im kuće od lišća i dasaka.

Na samu svetkovinu Duhova bio je predivan dan obasjan sunčanim zrakama, kao da nas kupa u duhovskim darovima i plodovima. Svečano pjevanje uz ples i pokrete. Svečani *aleluja*, a nakon toga drama – apostoli u dvorani s Blaženom Djevicom Marijom, a Isus dolazi i kaže: "Mir vama." Dok se čitalo evanđelje, "glumci" su pokretima pratili čitanje evanđeoskog teksta, a nakon toga na svakog od njih sišao je plameni jezik. Tako su to lijepo dočarali, upravo kao pravi glumci. Pjevalo se vrlo lijepo, uz sintesajzer i gitare. Duše Sveti, izlij na sve njih svoje darove i plodove kako bi ostali vjerni Bogu, Crkvi i svome narodu!

Pohodi bolesnicima

Navečer smo dobili poziv da dođemo k teškom bolesniku u selu Busi.

Katoličko sveučilište Graben

KONGO
– Fra Ilija Barišić

Jedna afrička izreka veli: "Susjed vam je brat i prijatelj, ili vrač i neprijatelj!" Naša nova župa sv. Klare Asiške u Ngengereu s tri strane okružena je – upravo uklještena – velikim imanjem koje pripada Katoličkom sveučilištu Graben. To sveučilište je osnovano 22. kolovoza 1989. Osnovao ga je, na zamolbu naroda, prvi domaći biskup, mons. Emmanuel Kataliko. U svojoj „proročkoj viziji“ on je sam zacrtao misiju i ulogu katoličkog sveučilišta, koje treba biti: "Sveučilište u selu, za selo, sa selom." Katoličko sveučilište ima sedam fakulteta: Agronomski, Ekonomski, Medicinski, Farmaceutski, Veterinarski, Pravni i Fakultet društveno-političkih znanosti. Bez sumnje, ovdje, kao i drugdje u svijetu, katoličko sveučilište igra i te kako veliku i pozitivnu ulogu; ne samo za selo, nego i za grad; ne samo za jednu pokrajinu, nego i za cijelu državu; ne samo za oko 1500 studenata koji ga pohađaju, nego i za sve stanovništvo i naciju; ne samo za kulturu i znanost, nego i za vjeru i novu evangelizaciju.

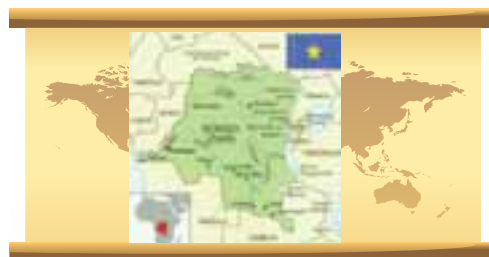
Najveći botanički vrt banana

Ali u ovom kratkom dopisu moja nakana je samo upoznati čitatelje *Radosne vijesti* s našim neposrednim susjedom, koji nam je brat i prijatelj, a koji posjeduje najveći voćnjak banana – to jest najveći botanički vrt banana u DR Kongu.

Nedavno sam se odvažio posjetiti i upoznati malo bliže i detaljnije to bogatstvo našeg susjeda. U pratnji su mi bili svećenik Maurice Malemba, koji već nekoliko mjeseci boravi s nama u Ngengereu, a koji je profesor ekonomskih znanosti na Katoličkom sveučilištu, i jedan agronom, specijalist za botanički vrt banana, te dva radnika. Tako je naš posjet bio „službeni i radni“. Upoznao sam tu zaista bogatu „šumu“ banana. Nešto što zadivljuje i odmara. Sve je lijepo uređeno i raspoređeno po odjelima.

Ondje su rasadnici – sadnice ili stabalca banana još u vrećicama, spremljena za presađivanje i prodaju. Jedna sadnica u vrećici stoji jedan dolar.

Ondje su, na desetak hektara plodne zemlje, stabla banana raznih vrsta i uzrasta, raznih boja i okusa; **više od 115 vrsta banana!** 18 vrsta banana za pravljenje pića (vino, mošt, sok) – to su kiselkaste banane. 17 vrsta banana za desert – to su slatke banane! 38 vrsta

banana za kuhanje ili pečenje – to su meke i slatkaste banane. 42 vrste banana za kuhanje u tvrdo ili pak za „brašno“ i tijesto – to su tvrde, opore banane. Ondje su grozdovi banana koji nose od četiri do 400 banana!

Treba istaknuti da je ta pokrajina Sjeverni Kivu (Istočni Kongo) vrlo pogodna za uzgajanje banana. Za jednu običnu zemljoradničku obitelj voćnjak banana je glavni izvor obiteljskih prihoda.

Banana je dvogodišnja biljka: jedne godine stablo raste, a druge donosi rod, jer da bi se ubrao plod, stablo treba osjeći.

U svako doba godine i u svako doba dana banane su spremne za kuhinju i stol, bilo kao jelo, bilo kao piće!

Za plaćanje računa u bolnici i lijekove, za državne poreze i namete, banane se voze na tržnicu. Za plaćanje školarine i za crkvenu milostinju banana spašava situaciju!

Banane se ne iskorjenjuju lako i znak su vlasništva

Sadnica banane jednom zasađena u dobru zemlju više se ne iskorjenjuje lako. Zato je voćnjak

Smrtonosne bolesti ljudi i biljaka

A sad malo o drugoj strani medalje! Prije gotovo desetak godina „neprijateljska zavist je posijala kukolj!“ Kao što je nekoć „ubačena“ strašna i neizlječiva ljudska bolest ebola, koja izaziva naglu smrt. Tako je u tu pokrajinu „ubačena“ neizlječiva bolest banana zvana *Wilt Bacterien du Bananier*. Bolest banana je zaista kao ebola, smrtonosan „rak“ banana. Čim je plod ili stabljika dotaknuta prvim znakom bolesti, ptice i majmuni bježe daleko od voćnjaka. Istog dana stabljika se osuši, odnosno sagnjuje. I nema druge nego oprezno odsjeći stablo banane i zakopati ga duboko u zemlju.

banana znak vlasništva nad zemljom.

Na izlasku iz botaničkog vrta banana, na putu susretosmo jednog čovjeka srednje dobi. Vozio je na biciklu pet dosta velikih grozdova banana. Išao je u grad. Zaustavio se da nas pozdravi. Kad sam mu čestitao da je vješto natovario svoga „konja“, on se malo nasmiješio, a onda me pogledao ozbiljno i kao malo zabrinut rekao mi: „Moj misionaru, vidim ja da i ti voliš naše banane. Znaš, lako je Bogu bilo potjerati Adama i Evu iz zemaljskog raja. Oni još nisu bili zasadili svoje banane u tom vrtu... Nas Wananda (Wanande su većinsko pleme u tom kraju), naših starih i nas danas koji smo zasadili banane u ovu zemlju, to je naša zemlja...“

I Bog to zna, pa nas ne će ni pokušati odavde potjerati. Ako bi i pokušao, ne znam tko bi ga poslušao?! Ne daj Bože, najprije bi trebao uništiti sve banane. A to on ne će učiniti, jer on nam ih je dao za hranu i piće. Neka je slavljen i hvaljen!“ Pozdravismo se bez komentara.

Slična sudbina, malo ranije, zatekla je sadnice kave i manioke. A ovih dana, naveliko, s tugom i zabrinutošću cijelog stanovništva, govori se i komentira, o još neimenovanoj bolesti kukuruza...

Tko to ubacuje smrtonosne bolesti za biljke i ljude? Komu je u interesu „genocid“ tog naroda ili posvemašnja ekonomska ovisnost DR Konga o drugim državama?

Agronomski fakultet Katoličkog sveučilišta Graben zaista ima posla. Proučava uzroke bolesti i štiti, koliko je to ljudski moguće, od tih boleščurina. I dosada su zaista uspjeli zaštititi i očuvati taj divni i najveći botanički vrt banana od svih zaraznih bolesti.

Oni nastavljaju istraživanje i skupljanje novih vrsta banana, da bi obogatili vrt novim vrstama banana, a povećali naše znanje o bananama i potakli našu simpatiju, ukus i apetit prema bananama.

Svim ljubiteljima banana kao desert na stolu ili kao vino u bokalu želimo dobar tek i nazdravljam!

BENIN

– s. Jacinta Petrović

Kao što je to uobičajeno kod nas misionarki Marijinih sestara u Beninu, nakon dvije godine došla sam na odmor u domovinu. Moglo bi se činiti da su tri mjeseca odmora puno, ali treba uzeti u obzir da su naši misionarski odmore u domovini zapravo "radni" i dinamični, jer želimo posjetiti barem jedan dio naših vrijednih, neumornih i požrtvovnih dobrotvora – prijatelja misija. Svugdje gdje sam god došla primljena sam kao u svoju kuću, osjetila sam se dobrodošla.

Zahvala dobročiniteljima

Ugodno je i lijepo svugdje se osjećati kao doma. Ne želim pojedinačno nabrajati sve misijske skupine, župe ili pojedince, nego želim svima reći jedno veliko HVALA za sve što čine za nas u Beninu. Posebna zahvalnost dolazi od naše djece koja su s nama, kao i od onih koji su izvan naše zajednice, a vi ih niste zaboravili, nego ih vjerno potpomazete. I ove godine moj hrvatski narod se pokazao kao i uvijek, to jest da je uz one koji žive u velikoj neimaštini i oskudici, iako je i sam bio pogođen nevoljama poplava i odrona zemlje do te mjere da su pojedinci izgubili sve osim vjere i nade u Boga. Čovjek se po nevoljama prepoznaje i jača te se tako približava dragom Bogu.

Sada, kada sam obnovila tjelesne snage te srca i duše ispunjenih vašim prijateljstvom i podrškom, mogu mirno početi u moj Benin i nastaviti svoje misijsko poslanje i zadaću koju ste mi zadali, a to je prenijeti svima dar vašega srca. Hvala što mislite, molite i žrtvujete se za nas. Bog bio s vama. Ostanimo jedno u Gospodinu po molitvama, žrtvama i ljubavi.

Vaša s Jacinta, misionarka u Beninu

MIVA HRVATSKA

Moj dar slavi Boga za sve prijeđene kilometre

**Nedjelja sv. Kristofora
27. srpnja 2014.**

Akcija MIVA Hrvatska u 4 godine od kada je osnovana pomogla je u kupnji:
11 automobila, 1 kombija, 1 traktora, 7 bicikla, 4 motocikla.
Kupljena vozila dana su Hrvatskim misionarima u Zambiji, Ekvadoru, Rusiji,
Beninu, DR Kongu, Keniji, Salomonskim otocima, Tanzaniji i Haitiju.

S. ANA MARIJA MALEŠ,
MISIONARKA U NIGERIJU

Osobni susret kao navještaj Radosne vijesti

Rođena sam u Sinju. Pripadam Družbi sestara karmelićanki Božanskoga Srca Isusova. Djelujem u državi Imo State u Nigeriji, zajedno sa s. Marijom Lucijom Vincek. Još kao srednjoškolka i kao kandidatica u samostanu imala sam želju poći u misije. Tada su još bile na televiziji i u novinama strašne slike izgladnjele djece i posljedice okrutnoga rata u Bijafri (danas dio Nigerije). Tijekom formacije, kao novakinje, dopisivale smo se s o. Antom Gabrićem, molile za misije, prikazivale naša odricanja i žrtvice. Kasnije, kao mlada redovnica, radila sam u jednom odjeljenju Dječjeg doma „Sv. Mala Terezija“ u Zagrebu, zajedno sa s. Marijom Andrejom Marić. Nas dvije smo često pričale o misijama, ukrašavale dječje prostorije misijskim motivima... Bio je tamo i brod koji plovi u Afriku. Voljele smo pjesmu Tamo gdje palme cvatu. 80-ih godina u našoj zajednici započele su pripreme za osnutak misijske postaje u Brazilu. Dana je mogućnost svim sestrama u provinciji da se izjasne koje osjećaju misijski poziv. Javilo nas se više od 20, a odlučeno je da četiri, odnosno kasnije još jedna, počnu učiti portugalski. Među njima je bila i sestra Marija Andreja Marić. Ja nisam bila među njima. Prepustila sam sve Gospodinu. Kada je jedan nigerijski biskup zamolio da naše sestre dođu u njegovu biskupiju, prijedlog je bio prihvaćen od Generalne uprave. Hrvatska provincija je odvojila dvije sestre za taj osnutak, s. Mariju Luciju Vincek i s. Josipu Šprajc. One su otišle 2002., a godinu dana kasnije sam im se i ja pridružila.

Susret s Afrikom

? Godine 2003. odlazite u Afriku, u Nigeriju. Možete li nam prenijeti svoje prve dojmove?

! Na početku je bilo neobično. Kada se spusti noć, nastupa tišina, ljudi se povlače u svoje kuće, da bi uz treptanje svijeće objedovali skromnu večeru i pošli na počinak. Dakle bez struje, u oskudici čiste vode, često u strahu i u kući i na cesti. Česte kiše donose sa sobom

sparine i veliku količinu vlažnosti zraka, dok su sušna razdoblja s visokim temperaturama. Posebna priča su crkvena slavlja. Misa je na domaćem jeziku; ne razumiješ ništa, a traje dugo. Poslije mi je sve to postalo „normalno“. Mislim da je najvažnije pokazati ljudima da ih volimo i dopuštamo da im Bog po nama pokaže svoju blizinu i ljubav. Mi smo, jednostavno, njihove sestre i uvijek smo dobrodošle, a tako se i osjećamo.

? Što vas je osobito dirnulo?

! Ono što je mene osobno dirnulo je njihova gostoljubivost. Imaju tako lijepe običaje gostoprimstva. To su gotovo obredi. Kod posjeta, kao i na svim njihovim okupljanjima, donose se posebni plodovi, koje svećenik, domaćin ili predsjedatelj blagoslovi. Onda se to posluhuje svima. U susretima s njima otkriva se radost i sreća koja zrači iz njihovih lica. Tu radost pokazuju u pjesmi, plesu i slavlju.

? Ta njihova sreća o kojoj govore nije navezana na materijalni imetak?

! Nije, a nije čak ni na zdravlje. Imali ili ne imali, bili zdravi ili bolesni, u svim situacijama oni su spontani i djeluju sretno. Neki nemaju čak ni najosnovnije za život, ali su ipak sretni. Mislim da je jedan od razloga i taj što su obitelji brojne te se oni nauče živjeti zajedno i pomagati jedni drugima. Već dijete koje još ne ide u školu vodi brigu o svojem mlađem bratu ili sestri. Znači da im obiteljski život i zajedništvo, makar bili siromašni, daju temeljnu dimenziju u životu.

Misijska karizma karmelićanki Božanskog Srca Isusova

? Kako to da je vaša družba misijski vrlo aktivna, a u vašim konstitucijama uopće nije ni spomenut pastoral ad gentes?

! Naša utemeljiteljica je željela, čim se pruži mogućnost, otvoriti misijsku kuću u Rusiji, jer je smatrala da je Rusija "vrata Istoka". Željela je i u Kinu, ali sve je to ostalo samo lijepa želja. Sestre su ostvarivale misijsku karizmu živeći tamo gdje jesu. S vremenom se družba razvijala i njezino shvaćanje misija počelo se ostvarivati, pa smo danas prisutne u Rusiji, na Islandu, u Brazilu, Nigeriji i Kamerunu, a i u nekim drugim zemljama.

? Recite nam kako živi vaša zajednica u Nigeriji.

! Naše mjesto zove se Umozu i smješteno je u saveznoj državi Imo State. Zasada imamo samo jednu kuću. U zajednici je sedam sestara; dvije Hrvatice i pet Nigerijki. Od tih pet Nigerijki dvije su pred doživotnim zavjetima, a tri su tek sada položile svoje prve redovničke zavjete. Imamo i pet postulantica i četiri kandidatice. Uključene smo u pastoral naše župe, ali posebnu brigu posvećujemo djeci. U popodnevnim satima radimo s djecom svih uzrasta te ih učimo vjeronauk, pisanje i čitanje, ali i druge predmete koji su im preteški. Naravno da uvijek nešto dobiju za jelo i piće, a bude vremena i za igru i ples. Imamo također i jednu vrtičku skupinu, mješovitu, sa 36-ero djece.

Osobitosti vjerničkoga života u Nigeriji

? Kakav je sakramentni život vjernika u Nigeriji?

! Vjernici u Nigeriji su vrlo pobožni. Njihov način prakticiranja vjere u mnogočemu je poticajan. Naprimjer, koriste vrijeme za molitvu kad kamo idu, putem. Zar ne da je lijepo vidjeti odrasloga čovjeka, ženu, mladića ili djevojku s krunicom u ruci kad prolaze i mole? Narod u Nigeriji je raspjevani narod. Liturgijska slavlja traju veoma dugo. Postoje kapele s cjelodnevnim klanjanjem Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Neki provedu i pola dana pred Presvetim. Većina koristi prostraciju (ležeći položaj). Kad smo im prigovorile zašto leže pred Presvetim, jedan stariji svećenik nam je rekao: "Sestro, nemojte im braniti. Oni se sada tu odmaraju pred Isusom. Njima to puno znači i unosi mir u cijeli njihov život te ih opušta od kojekakvih problema i muka." Bile smo potresene.

Mogla bih izdvojiti i procesiju s Presvetim na svetkovinu Krista Kralja. Taj liturgijski događaj je vrlo lijep, jer u njemu svi sudjeluju, počevši od staraca, muževa i žena, mladih i djece, čak i onih koje mame nose na leđima. Tijelovska procesija je premještena na svetkovinu Krista Kralja, jer za Tijelovo je kod nas kišno razdoblje i tada je nemoguće održavati manifestacije na otvorenome.

? U karizmi vaše družbe preporučene su kućne misije, odnosno posjećivanje ljudi u njihovim domovima.

! Svakako. Prema želji i praksi naše osnovateljice bl. Marije Terezije od sv. Josipa, mi smo usmjerene na siromašne i potrebne svake vrste. "Kućne misije" pripadaju našoj karizmi i to nastojimo i tamo činiti. Posjećujemo obitelji, bolesnike, a osobito su nam na srcu siromasi. Siromašne obitelji s brojnog djetom pomažemo u hrani, lijekovima, liječničkim uslugama, prijevozu u bolnicu... Svima, na našu veliku žalost, ne možemo pomoći, ali činimo sve da pomognemo što većem broju ljudi.

? To je vaš svagdašnji život, ali i život za drugoga?

! Djelujući humanitarno, mi ljudima u misijama svjedočimo Božju ljubav i pokazujemo im da je Isus s njima. Mi im tako naviještamo evanđelje. Molimo za njih, razgovara-

mo s njima o životu, o smislu i o Bogu te im tako naviještamo milosrdnoga Gospodina. Ne osjećamo se sami u našem misijskom radu. Znamo da nas prate mnoge molitve, žrtve i odricanja svih dragih prijatelja misija i dobročinitelja. Svi smo ujedinjeni u stvaranju Božjega kraljevstva te svi zajedno s misionarskim srcem nastavljamo Kristovo poslanje na zemlji.

Razgovarao Saša Ričković

Da Duh Sveti podupire djelo laika koji naviještaju evanđelje u najsiromašnijim zemljama.

Nadbiskup Vinko kard. Puljić

Drugí vatikanski koncil u *De-kretu o apostolatu laika*, u uvodnom dijelu, veli: „U želji da pojača apostolsku djelatnost Božjeg naroda, Sveti se sabor sa svom skrbi obraća svim kršćanima laicima; njihov vlastiti, sasvim nuždan udio u poslanju Crkve ... koji proizlazi već iz samog njihovog kršćanskog poziva, nikad ne smije izostati...“

U daljnjem tekstu nastavlja se kako je potrebno intenzivnije se uključiti u širinu poslanja i snagu svjedočenja. Pogotovo je njihova prisutnost u poslanju Crkve nezamjenjiva. Tamo gdje žive i rade, tamo donose svjedočanstvo nade koja izvire iz Kristova uskrsnuća. Taj apostolat postaje sve urgentniji, jer on doseže na svim porama društvenog života.

Da bismo imali snagu živjeti iz uvjerenja i svjedočiti za Krista, u svim kušnjama treba nam snaga Duha Svetoga. Njega je Isus obećao svojim učenicima, kao Duha koji će biti branitelj i upućivati u svu istinu.

Sve je češća hrabra prisutnost raznih laičkih zvanja, koji polaze među najsiromašnije kako bi djelotvornom ljubavi zasvjedočili nadu i snagu koju daje Duh Sveti po čvrstoj i postojanoj vjeri. Time naviještaju i bez riječi, jer život je najjači govor. Pogotovo život koji izgara i daruje se te tako oplemenjuje sredinu u kojoj se ostvaruje.

Zato Crkva na poseban način stavlja u nakanu da molimo za te hrabre i dosljedne kršćane, koji u svojem laičkom poslanju sudjeluju u obnavljanju svega u Kristu. Zato i

molimo da „pošalje Duha svojega i obnovit će lice zemlje“.

Svako laičko zvanje koje se ugrađuje u izgradnju svijeta jest govor ljubavi koji svi razumiju. To je svjedočanstvo koje izaziva traženje izvora svjetla koje zrači iz takova poslanja. Izvor tog svjetla je Isus uskrsli, koji osmišljava ljudski život i ljudsku patnju.

Da bi se istinski navijestila blaga vijest, potrebno je svjedočiti. Zato laici svojim različitim zvanjima izgrađuju i pomažu oplemeniti prostorja gdje djeluju, govore bez riječi. To je ono da primjeri privlače, a riječi prolaze.

Neka Duh Sveti istinski nadahnjuje, jača i vodi hrabre svjedoke vjere u poslanju Crkve.

26. susret misionara Crkve u Hrvata

Piše Lidija Pavlović-Grgić

Pod geslom „Vi ste svjetlost svijeta“ (Mt 5, 14), održan je 26. susret misionara i misionarki Crkve u Hrvata od 7. do 10. srpnja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Domaćin dosada najbrojnijeg okupljanja misionara bio je nadbiskup i metropolit vrhbosanski, kardinal Vinko Puljić, sa svojim suradnicima, svećenstvom, redovništvom i vjerničkim pukom. Susret u Sarajevu, uz dvojicu nacionalnih ravnatelja, iz Sarajeva i Zagreba, okupio je 11 svećenika misionara, 12 redovnica misionarki, četvoricu dijecezanskih ravnatelja Papinskih misijskih djela (PMD) iz BiH, osmoricu ravnatelja iz RH te četvero djelatnika nacionalnih uprava PMD-a, iz Sarajeva i Zagreba.

Sudionici susreta misionara

Misionari, ravnatelji PMD-a i djelatnici misijskih središnjica od domaćina kardinala Puljića primili su najljepši dar, a to je darovano vrijeme. Kardinalova prisutnost među sudionicima susreta bio je znak očinskog prijama i pastirske brige. Tom prigodom je kardinal darovanim kaležom svećeniku Draženu Klapežu otvorio 9. misijsku akciju Crkve u Bosni i Hercegovini, koja će trajati do kraja lipnja 2015., u korist Misije Dakawa, u tanzanijskoj Biskupiji Morogoro.

Među sudionicima susreta našla su se dvojica Ugandana – fra Augustus Byaruhanga, koji živi i djeluje u župi u Tanzaniji, i fra Matthias Kule, koji djeluje u Keniji. Od naših misionara na susret su stigli Boris Dabo (Zambija), Ante Batarelo i Dražen Klapež (Tanzanija), fra Ante Kutleša, fra Filip Sučić i s. Erika Dadić (DR Kongo), s. Bogdana Markić (Uganda), fra Ivica Perić i Danko Litrić (Ruanda), s. Lucija Vinček (Nigerija), o. Ante Jerončić (Antigva i Barbuda), mons. Drago Balvanović (Peru), s. Iva Jelić i s. Antonela Medić (Ekvador), s. Zlata Vrbić (Čile), s. Beatrica Krstačić (Brazil), s. Jasna Plavac i s. Slavka Bogdan (Salomonski Otoci), s. Celestina Gavrić (Island) te s. Miroljuba Andelić i s. Melanija Cvrtak (Kosovo).

Uz nacionalne ravnatelje PMD-a, Ivana Štironju i Antuna Štefana, sudjelovali su dijecezanski ravnatelji: Pavo Šekerija, Vrhbosna; mons. Vlado Lukenda, Banja Luka; Tomislav Ljuban, Mostar – Duvno i Trebinje – Mrkan; Josip Tadić, Vojni ordinarijat u BiH; Ivan Novak, Bjelovar – Križevci; Dominik Vukalović, Varaždin; Frano Markić, Dubrovnik; Tomislav Puljić, Šibenik; Ivica Miloš, Gospić

– Senj; Mladen Kačan, Zadar; Slavko Rajič, Vojni ordinarijat RH; te Dario Čorić, Split – Makarska. Na susretu su bili i djelatnici Nacionalnih uprava s. Fidelis Lučić, Ines Sosa-Meštrović, Josip Burja i Saša Ričković.

Trodnevni program u znaku misija i uzora svetosti Crkve u Hrvata

Susret je započeo svečanim misnim slavljem 7. srpnja u katedrali Srca Isusova, koje je predvodio kardinal Puljić, u zajedništvu s vojnim biskupom u BiH mons. dr. Tomom Vukšićem te 36 svećenika, među kojima su se nalazili i organizatori susreta, nacionalni ravnatelj PMD-a u BiH Ivan Štironja te dijecezanski ravnatelj PMD-a Vrhbosanske nadbiskupije Pavo Šekeriya.

Kazavši da je Crkva na zemlji po svojoj naravi misionarska, prečasni Šekeriya je zaželio misionarima srdačnu dobrodošlicu, a Ivan Štironja im je zahvalio što nastoje biti i jesu svjetlost svijeta. „Želimo vam da ustrajete na tom putu Kristove djelotvorne ljubavi, da ljudi prepoznaju vaša dobra djela i slave našega Oca Nebeskoga“, rekao je nacionalni ravnatelj. Kardinal, odjeven u misijsku misnicu, dar s pastirskog pohoda Zambiji u prigodi blagoslova crkve u Misiji Lusu, u svojoj je propovijedi podsjetio kako je Isus pripremao svoje učenike da nastave njegovo djelo te naglasio da se riječ Božja ne može zatvoriti ni u nacionalnu pripadnost, ni u državne granice. Treba je pronesiti cijelim svijetom – i u misijskim i u nemisijskim zemljama, u kojima nerijetko

vlada kršćanska malokrvnost i nedostatak vitalnosti rekao je kardinal. Potom je dodao: „Vi idete u daleke zemlje i svjedočite. Možda je to najjača evangelizacija, jer svjedočite ljubav Kristovu i donosite poruku radosne vijesti, da ljudi ne umru od duhovne i materijalne gladi, kako bi uskrsnuli na život koji je Krist donio – na život u izobilju. Vašim dolaskom i mi se hranimo, nastojeći da u nama oživi slabokrvno kršćanstvo i zaživi radost u našem poslanju. Zato je prevažno da po ovom susretu svi mi prepoznamo sebe u svom identitetu te Krista nosimo.“ Nadbiskup Puljić je naglasio da je najjača evangelizacija nositi Krista, svjedočiti i približiti ga ljudima. Na kraju je propovijedi zahvalio misionarima i odao priznanje za svaku žrtvu i čuvanje poleta i ljubavi kojima prenose radosnu vijest.

Nakon misnog slavlja sudionici 26. susreta misionara uputili su se prema apostolskoj nuncijaturi, gdje ih je, zajedno s ostalim uzvanicima, primio apostolski nuncij u BiH mons. Luigi Pezzuto, u povodu obilježavanja Papina dana.

Misionari, svjedoci radosne vjere

U znaku predstavljanja misionara i razmjene iskustava, u utorak 8. srpnja, u prisutnosti kardinala i ravnatelja PMD-a, tekao je vrlo zanimljiv osmosatni dijalog u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu, koji je vodio ravnatelj Ivan Štironja, koji nije krio radost boravka u bogosloviji, ustanovi u kojoj se pripremao za svećeništvo, kao ni za

hvalnost voditeljima te ustanove, sa suradnicima i osobljem, koji su sve učinili da se gosti osjećaju ugodno.

Misionari okupljeni u dvorani Pavla VI. iznosili su svoja iskustva, zanimljive, koji put vrlo dirljive priče o svojem životu i djelovanju, o aktivnostima i projektima, ali i o duhovnim, društvenim, političkim, ekonomskim i sigurnosnim prilikama zemalja u kojima žive i djeluju. Misionarke s Kosova su govorile o bolesnicima koji im svaki dan dolaze moliti pomoć, kao i o povjerenju koje ti siromašni ljudi gaje prema Crkvi i redovnicama. Misionari iz Afrike govorili su o prvim susretima s ljudima koji nisu čuli za Isusovu radosnu vijest spasenja, o pripravama vjernika za sakramente, o važnoj ulozi laika – katehista, o djeljenju sakramenata, o duhovnom djelovanju... Po primjeru Isusa, koji je ozdravljao od svih vrsta bolesti, i misionari nastoje dati svoj obol u pružanju medicinske brige za ljude koji boluju od raznih bolesti, osobito za one koji su zaraženi HIV-om. Pomažu i osobama s raznim vrstama invaliditeta.

Misionari su govorili i o težačkim poslovima, koje nerijetko obavljaju, a koji su itekako važni za ljude koje valja naučiti raditi, uputiti ih kako izgraditi putove, mostove, škole, bolnice, crkve...

Teško je zamisliti da postoje ljudi u Africi koji nemaju osiguran svakodnevni obrok, nego su sretni ako jednom nešto pojedu u vremenskom periodu od dva dana. Događa se i to da se ukinu novicijati zbog toga što kandidati nemaju što jesti.

No bilo je i radosnih iskustava. Posebno je bilo ugodno slušati o vjери naroda gdje djeluju naši misionari, koji su posvjedočili da su njihovi vjernici sretni što su susreli Isusa u njegovoj riječi, sakramentima, posebno u svetoj pričesti. Posebno su misionari iz Južne Amerike posvjedočili da se odanost i vjernost Bogu njihovih vjernika očituje u pučkoj pobožnosti, koja je temelj vjere tih naroda.

Među sarajevskim pukom

O izazovima i poteškoćama, ali i o plodovima misionarenja doznali su i sarajevski katolici misijskom animacijom u župama: Presveto Srce Isusovo – katedrala, Sv. Josip – Marijin Dvor, Presveto Trojstvo – Novo Sarajevo, Sv. Ignacije – Grbavica, Sv. Franjo Asiški – Dobrinja, Sv. Luka ev. – Novi Grad, Uznesenje Bl. Dj. Marije – Stup te u Franjevačkom samostanu sv. Ante u Bistriku. Predvođeni večernja misna slavija i razgovarajući s vjernicima i župnicima, misionari su ponajprije zahvalili za svesrdnu molitvenu i materijalnu potporu, navodeći kako i skroman novčani prilog, primjerice u Africi, vrlo mnogo znači i pomogne. Misionari su zahvalili za sve što se čini za njih te su pozvali na daljnju duhovnu i materijalnu pratnju o kojoj ovisi njihovo djelovanje.

O velikim potrebama u misijskim krajevima govorili su i dijecezanski ravnatelji PMD-a, predstavivši razne akcije u župama. Sarajevski župnici i vjernici nisu krili radost zbog prisutnosti misionara u njihovoj sredini. Obećali su im i daljnju duhovnu i materijalnu potporu.

Stopama svetih uzora

Duhovni sadržaji upriličeni 9. i 10. srpnja povezali su na osobit način misionare i naše uzore svetosti – blažene Drinske mučenice, Mariju Propetog Isusa Petković te slugu Božjega Petra Barbarića. Spomen-dan blaženice s otoka Korčule, 9. srpnja, zaštitnice misija u BiH, protekao je u hodočasničkom posjetu mjestima stradanja i smrti Drinskih mučenica, Goraždu i Palama. Uz vodstvo nadbiskupa, stope blaženice pratili su sudionici susreta misionara, oživljavajući u srcu muke i hrabrost pet kćeriju Božje ljubavi i moleći njihov zagovor. Približavajući se Drini, hodočasnici su u autobusu molili križni put, u kojem se koraci trpljenja Drinskih mučenica isprepliću s Isusovima. Po dolasku u Goražde uslijedilo je misno slavlje u crkvi sv. Dominika. Koncelebriranu je svetu misu predvodio kardinal Vinko Puljić te uputio prigodnu propovijed.

Snažan evanđeoski duh i osobit odnos prema čovjeku blažene Marije Propetog Isusa Petković, koju je srce vodilo u misije, i osobito snažno svjedočanstvo vjere Drinskih mučenica bile su okosnica kardinalove propovijedi. Prisjetivši se krvavog prosinca 1941., kada je Berchmana Leidenix ubijena na rijeci Prači, a ostale četiri redovnice, s. Jula Ivanišević, s. Krizina Bojanc, s. Antonija Fabjan i s. Marija Bernadeta Banja likvidirane su u Goraždu, istaknuo je: „Želimo vrjednovati ljude koji su ostavili svjedočanstvo. Danas nam je potrebna i hrabrost i svjedočanstvo.“ Primjeri poput Drinskih mučenica, pojasnio je, mogu ohrabriti

i ojačati u trenucima osamljenosti i klonulosti duhom.

Dok je tijekom vožnje svećenik i povjesničar Pero Brajko govorio o povijesti Crkve na prostorima BiH, vicepostulatorica kauze Drinskih mučenica iz Kćeri Božje ljubavi s. Ozana Krajačić provela je hodočasnike od nekadašnje vojarnice, a danas osnovne škole, s čijeg su prozora sestre skočile i pod kojim su okrutno ubijene, do spomen-ploče te mjesta s kojega su bačene u Drinu, gdje su se nazočni pomolili, zapalili svijeće i spustili crvene ruže u rijeku. Sjećanje je potom oživjela i prva postaja stradanja mučenica na Palama, na lokaciji gostinca za siromašne, koji danas, nažalost, više ne postoji. Večernja molitva okupila je hodočasnike i u prelijepoj drvenoj crkvi sv. Josipa radnika na Palama (sagrađena 1911.), gdje su i blaženice molile.

Uz te duhovne sadržaje i hodočasničko ozračje upriličeno je i bratsko druženje u župnim prostorijama na Palama, za koje su se pobrinuli župnik Fabijan Stanušić i ekonom Vrhbosanske nadbiskupije mons. Luka Kesedžić.

Radost vjere koja ujedinjuje

Posljednji dan programa bio je u znaku slugе Božjega Petra Barbarića, na čijem je grobu u travničkoj sjemenišnoj crkvi sv. Alojzija Gonzage susret završen svečanom liturgijom

10 srpnja. Slavlje je predvodio kardinal, uz koncelebraciju nacionalnih i dijecezanskih ravnatelja PMD-a, misionara te uz sudjelovanje časnih sestara misionarki i mnoštva puka. U pozdravnom govoru na početku misnog slavlja u 11 sati je Željko Marić, rektor Nadbiskupskog sjemeništa "Petar Barbarić" podsjetio na bogatu baštinu te ustanove čiji su učenici bili misionari o. Bernard Kohnen, o. Stjepan Mlakić, o. Serafin Tvrtković, o. Ante Gabrić... „Neka ti svijetli primjeri i vaša nazočnost danas među nama te ova molitva pomognu da ovo sjemenište ponovno bude žarište misionarskih aktivnosti“, istaknuo je rektor Marić. Prestigli misionari su se osobno predstavili, a prisutni Travničani i ostali hodočasnici su ih pozdravili radosnim pljeskom, u znak dobrodošlice.

„Naši su misionari došli iz bijelog svijeta ovamo na grob Petra Barbarića moliti zajedno s vama da Božja riječ koju oni siju urodi obilnim plodom i kraljevstvo Božje da se širi“, kazao je nadbiskup vrhbosanski, pozvavši sve na žarču molitvu za misije i misionare. U svojoj je propovijedi oživio svet i uzoran život te preranu smrt Petra Barbarića, koji je ostavio neizbrisiv pečat na travničku gimnaziju. Učitelji isusovci, nastavio je kardinal, zarana su primijetili savjesnost i revnost u izvršavanju zadaća toga uzornog dječaka iz pobožne hercegovačke obitelji, sa snažnom željom za svećeništvom. „Njegova poglavara o. Puntigama, koji će opisati njegov život, posebno je dirnulo to što je u svojoj bolesti, svjestan da umire, sačuvao divan optimizam,

nadu i pouzdanje u Boga. To je tog isusovca zadivilo“, naveo je propovjednik, ispričavši i to kako je Petar prije smrti postao isusovac i hrabro umro, dok danas njegova subraća isusovci vode iznimno značajan proces za njegovo proglašenje blaženim.

Podsjetivši na hodočašće Drinskim mučenicama, kardinal je naveo kako su nacionalni i dijecezanski ravnatelj PMD-a rado prihvatili njegov prijedlog da svi skupa u Travniku slave svetu misu. „Htio sam da s vama doživimo radost tog bića tako odanog Bogu, jer nam treba tako radosne vjere“, naglasio je. „I ovi misionari navještaju i propovijedaju tu radosnu vjeru. To je ta djelotvorna ljubav. I kad mi molimo za njih, zapravo molimo za sebe da živimo i svjedočimo vjeru. Njima hrabrost i ustrajnost, a nama da budemo pravi svjedoci vjere“, poručio je nadbiskup Puljić. „Molimo naše drage sluge Božje i blaženike da nam pomognu radosno izvršiti svoje dužnosti na zemlji“, pozvao je završivši propovijed.

Neizbrisive uspomene

Nacionalnog ravnatelja PMD-a u RH Antuna Štefana dirnulo je molitveno ozračje i sudjelovanje prisutnog mnoštva vjernika. Čestitao im je na pobožnosti i zamolio ih da mole za svećenstvo i redovništvo. Uza zahvalu organizatorima susreta, ponovivši izrečeno na misi u Goraždu, ustvrdio je kako ga je dirnula kardinalova dobrota, jednostavnost, poniznost i vjernost Isusu, kod kojega se vidi da voli narod: „S nama je bio sve ove dane od jutra do večeri. Uvijek nasmiješten i pažljiv, uvijek na ohrabrenje...“

Nacionalni ravnatelj Štironja u svom je obraćanju ponajprije zahvalio Bogu na veliku daru toga milosna događaja, kardinalu i njegovim sjemenišnim institucijama u Sarajevu i Travniku, kao i suradnicima, cijeloj Vrhbosanskoj nadbiskupiji – svima onima koji su taj događaj susreta misionara omogućili i podržali. Zahvalio je i vjernicima na čelu sa župnicima za sve ono što čine za misije i misionare; „Neka vas dragi Bog prati na vašem putu. Svima nam je teško. I u ovoj Lašvanskoj dolini ima razloga za plač, ali nemojte plakati, nego se Bogu molite. Iz te molitve zasigurno će niknuti vjera koja nas snaži i hrabri da nosimo sve životne poteškoće i sve križeve, a onda će se tu roditi i nada koja nadilazi sve naše obiteljske

pragove, ide do nakraj svijeta i uzdiže se do neba, do vječnosti. Tu se onda rađa i ljubav, ne samo za svoje bližnje, nego i za one do nakraj svijeta, ljubav prema Bogu i braći ljudima, bez obzira na boju i naciju“, zaključio je na kraju, pozvavši puk da Lašvansku dolinu pretvori u dolinu molitve za misionare.

Spomenimo da su liturgijsko pjevanje predvodili bogoslovi Vrhbosansko-gaboslovnog sjemeništa Ante Vrhovac i Mario Jurišić. Nekoliko bogoslova u Sarajevu, kao i nekoliko sjemeništaraca u Travniku rado su bili na usluzi i pomogli u svemu što je bilo potrebno.

Nakon mise uslijedila je okrjepa u sjemenišnom blagovalištu, koju su pripremili odgajatelji, na čelu s rektorom i ostalim suradnicima i osobljem.

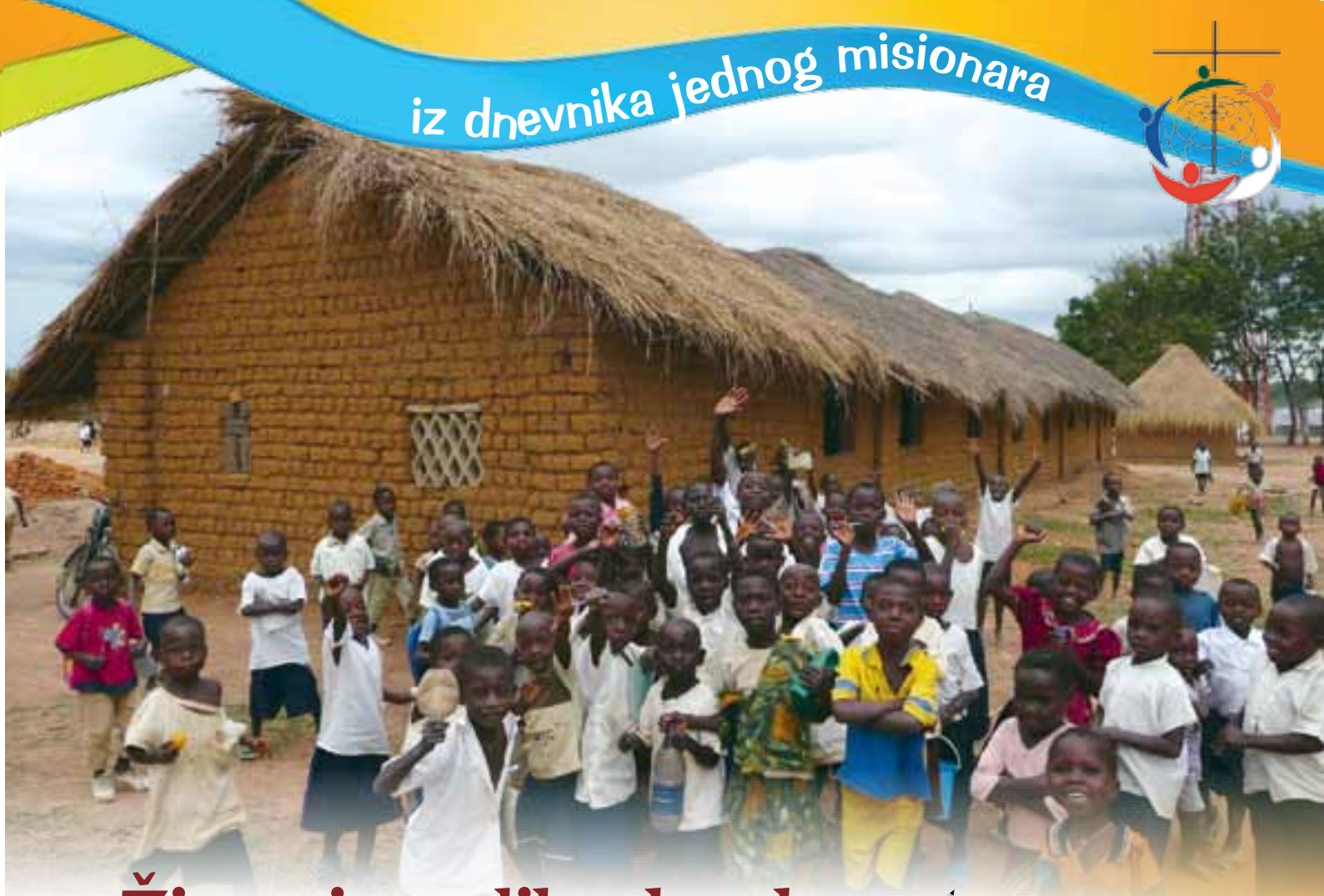
Nakon Travnika manja je skupina misionara posjetila tabor za animatore, koji je tih dana u Župi Srca Marijina u Skopaljskoj Gračanici organizirao Nadbiskupijski centar za mlade „Ivan Pavao II.“, gdje je misionare Dragu Balvanovića, Dražena Klapeža, Borisa Dabu i s. Bogdanu Markić te ravnatelje Štironju i Šekeriju uime mladih pozdravio vlč. Šimo Maršić, voditelj Centra. Nakon 90-minutne misijske radionice, koju su obogatili misionari svojim zanimljivim iskustvima, uslijedilo je misno slavlje u crkvi Presvetoga Srca Marijina, gdje su domaćini, dvojica braće svećenika, Ilija i Tadija Ivoš, srdačno pozdravili misionare, a potom ih ugostili za obiteljskim stolom u župnoj kući.

Poziv i dobrodošlica u Afriku

Tijekom 26. susreta misionara Crkve u Hrvata prikupili smo 24 komentara oduševljenja onih koji gotovo nemaju vremena za odmor i putovanja izvan svojih misija. Mnogi od njih zbog pastoralnih i drugih obveza godinama nisu sudjelovali na tom događaju, a većina ih je prvi put obišla neka mjesta, poput Goražda, prenijevši nam neizbrisive uspomene.

Franjevci Ugandani doživjeli su snažno iskustvo na mjestima stradanja Drinskih mučenica. Istaknuli su svoje ushićenje zbog gostoprimstva koje su osjetili i zbog prirodnih ljepota svuda kuda su prošli za vrijeme svojeg boravka u BiH. Uza širok i radostan osmijeh, pozvali su sve da dođu upoznati njihovu Afriku, jer jedni od drugih, unatoč svemu, možemo puno toga novoga naučiti.

Život je velika borba

DR KONGO – Fra Stojan Zrno

Rano je popodne i vrlo vruće. Po jakom suncu napuštamo ovu zajednicu, jer do mraka trebamo stići u selo Ngombe, gdje sam ostavio vozilo. Za one koji brzo hodaju ima gotovo četiri sata pješaćenja, a za mene i više. Iako još nije kišno doba, pojave se mali lokalni pljuskovi, koji zahvate tek nekoliko četvornih kilometara. I nas jedan takav uhvati u šumi. Sklonismo se ispod jedne guste krošnje. Već se bijaše smračilo kad stigismo u Ngombe. Seoski poglavar želi navečer razgovarati sa mnom. Moli me da sagradim u selu dispanzer. Tuži se da nemaju lijekova. Veli zabrinuto: „Pomrijesmo!“ U tom selu je najveći problem njihov nerad. Žive na način kako su i njihovi predci živjeli. Rade tek toliko da imaju ono najnužnije. Zato nemaju smisla za zajedničke pothvate, što bi im učinilo život boljim i ljepšim.

A kada vide da druga sela imaju ono što oni nemaju, odmah ih spopadne želja da i oni to imaju. Teško neke stvari ulaze ljudima u glavu. Nije to slučaj samo u Africi. Sjećam se kad sam bio dijete, onda je trebala doći električna struja u selo. Oporbenih je bilo mnogo, koji su ovako opravdavali svoje stavove: „Kad su naši stari mogli živjeti bez struje, što će to nama. Jer to je skupo.“ Isto poimanje susrećem danas u nekim afričkim selima.

Ujutro slavimo svetu misu. Ta naša zajednica jedna je kao i cijelo selo. Čak ne bismo imali ni pjevane svete mise da opet nisu priskočili u pomoć pjevači iz Sumbe Lwaye. A selo Ngombe veće je nekoliko puta od Sumbe Lwaye. Prije polaska na put dajem posljednje upute zidarima koji zidaju most. Ovaj put ne ćemo odsjedati u Kalengi Ntandi, jer nemaju kapelu. Srušila im se, a oni nisu napravili novu. Mislim da će najviše za tim žaliti djeca, jer ne će dobiti bombona!

Novi poglavica s mnogo planova

Put nas dalje vodi prema Kalundweu, selu velikoga poglavice. Prvo prolazimo kroz Bitupu. Bitupu znači ništa. Baš su za ništa! Prošle godine zapalili su cijelu šumu palmi da bi na tom mjestu zasijali kukuruz, čijom bi prodajom kupili motocikle. Ali su imali mnogo drugih potreba, pa im nije doteklo za motocikle. Kažu da će ih kupiti ove godine. Seoski poglavar me zaustavlja da mi priopći da me novi veliki poglavica želi svakako vidjeti. On je otišao u naselje Kaniamu i ostavio mi poruku da ga tamo slijedim. No molim te! Velim tomu tipu: „Reci ti velikom poglavici da ja slijedim svoj raspored posjeta selima i da sam u prvom redu za katolike. Za ostale priče imat ćemo vremena.“ Ma, znam zašto me želi vidjeti. Tek je nedavno postao šef pa želi mnogo toga promijeniti. Misli mene upregnuti u svoja kola, jer

smatra da ja kao bijelac mogu sve što on zamisli. On je inače sve do prije nekoliko mjeseci bio pentekostni pastor. Kad je prošle godine umro veliki poglavica, prvo je trebalo proći vrijeme žalosti od pola godine. U međuvremenu obitelj je trebala razmisliti koga postaviti za njegova nasljednika. Ali kad je došlo vrijeme da se objavi ime novoga poglavice, nešto je zapelo. Bilo je previše kandidata. Svaki dan su najavljivali da će priopćiti njegovo ime, ali su stalno odgađali. Tako su cijeli tjedan držali narod u neizvjesnosti. Na kraju je kocka pala na pastora. Novi poglavica da se pokaže pravi, kao prvu mjeru u svom vladanju umnožio je broj žena. Oženio se sa sedam mladih djevojaka, u dobi između 15 i 17 godina. A on ima 54 godine. Nakon dvije godine vladanja broj njegovih žena se popeo na dvadeset i jednu. Pravi „pastor“! Kažu da je izjavio: „Dosada sam bio pastor i ponašao sam se kao pastor. Sada sam veliki poglavica i ponašam se kao veliki poglavica.“ Lijepo!

Ustoličenje je bilo predviđeno u gradu Kaniami, najvećem naselju u njegovu kraljevstvu. I meni je stigla pozivnica za ustoličenje, ali datum je bio kriv! Nije bio naznačen ni sat ustoličenja, jer je fešta predviđena za cijeli dan. Ali toga dana kad je trebalo biti ustoličenje nije se dogodilo ništa, jer nije stigao izaslanik guvernera pokrajine. Sreća moja što se nisam odazvao na poziv, jer je komedija trajala danima. Protokol zakazao. Eto, danas sam se trebao

sastati s tim novim poglavicom, ali je odsutan.

U novom selu velikoga poglavice

Ulazimo u Kalundwe. Prema starom selu put je zapriječen nekim oborenim stablom, kao da je „balvan-revolucija“. Skrećemo ulijevo prema novom, tek osnovanom naselju. Kuće su sagrađene u neredu, bez pravih ulica. Kad sam im kasnije prigovorio za taj nered, rekoše mi da će izići ljudi iz ureda za zemljišne knjige pa će lijepo nacrtati prave ulice. Dakle, prvo naprave kuće, razbacane u neredu, pa onda crtaju široke avenije u naselju! Naravno, tada će morati srušiti mnogo kuća. Taj novi poglavica donio je i jednu pametnu odluku: selo više neće „štetiti“ kao dosada. Naime, stari je običaj kad poglavica umre da ga zakopaju u njegovoj rezidenciji, a sve pučanstvo se preseli na jedno drugo mjesto, nekoliko kilometara dalje od staroga naselja. Uбудuće će se za ukop velikih poglavica naći jedno dostojno mjesto, kao neki mauzolej, a ljudi se ne će premještati, nego će ostati živjeti i dalje tamo gdje žive.

Kod ravnatelja katoličke škole

Mi ćemo odsjesti kod novoga ravnatelja katoličke škole. Jedini on se privremeno uselio u starom naselju, u uredima preminuloga velikog poglavice. Ravnatelj ne će moći dugo ostati ondje jer je novi veliki poglavica naumio skinuti limove s te zgrade i staviti ih na svoje urede. Ravnatelj je mlad i vrlo poduzetan. Iako je tu tek nekoliko mjeseci, već ima svega: dvorište je puno kokošiju i pataka, a ima i „pokretnu prodavaonicu“. U gradu Kaniami kupuje osnovne potreštine, od šibica do sapuna i soli, a onda ih izloži na svojoj verandi i prodaje. Navečer sve pokupi u kartone i stavi u jednu sobu. Čak ima i svoj vrt uz obližnju rijeku, gdje je zasadio razno povrće, što domaćim ljudima još nije palo na pamet činiti.

S vjeroučiteljem obilazim okoliš. Velika kuća, rezidencija prijašnjega velikoga poglavice pretvorena je u grobnicu. Ondje su ga pokopali. Ta-

kav je običaj. Sve je zapušteno, zaraslo u visoku travu i žbunje. A prošle godine kad sam ovamo dolazio, tu se igralo pedesetak pokojnikove djece.

Ujutro idemo u školu udaljenu tri kilometra slaviti svetu misu. Novi veliki poglavica htio bi da se gradi nova škola u novom naselju. Ravnatelj nije baš oduševljen tim prijedlogom jer iz sela Mafumbe dolazi oko 80 učenika. Do škole im je 4 km. Ako se škola napravi u novom naselju, onda bi ti učenici morali svaki dan pješati 7 km i još toliko na povratku iz škole. Bilo bi to preveliko opterećenje za malu djecu. Zato ravnatelj smatra da je bolje da škola ostane na sredini.

Kršćanstvo donosi razvoj i kulturu

Kršćana je ovdje malo. Zapravo, ovdje je kršćanstvo izmiješano s poganskim običajima više nego u drugim selima. To je mjesto gdje se sudi svim „vješticama“ i onima koji „jedu“ ljude, tj. donose im razne bolesti, a na kraju i smrt. Gdje kršćanstvo nije dovoljno ukorijenjeno i razvoj je na niskoj razini. Stalno ponavljaju da su im predi ostavili ovo ili ono i da tako treba biti. A vjeruju da ako ne poštuju pretke, da će ih snaći razne nesreće. Ja im govorim: „Vi ne poštuju pretke, jer se vozite na biciklu, oblačite hlače, košulje, obuvate cipele... Vaši predci nisu tako živjeli. Svuda su išli pješice, a oblačili su samo kožu oko struka.“

Gotovo polovicu kršćana koji su bili na svetoj misi povezoao sam u vozilu. Za svetu pričest bijaše ih četrvero domaćih i jedan stranac, stari Edward iz sela Kabombwe, koji čeka da mu sin donese novac kojim će platiti kaznu zato što „jede“ ljude. Vrač je otkrio da je to „istina“, a veliki poglavica samo je izrekao presudu prema vračevim „nalazima“.

Napuštam selo velikoga poglavice, u kojem ljudi gaje veliku nadu da bi sad moralo krenuti nabolje. Bože, daj! Ponešto će se sigurno promijeniti, ali je isto tako sigurno da se ne će ostvariti nade toga jasnog puka, jer će se veliki poglavica uglavnom brinuti kako prehraniti svoje brojne žene i djecu.

Blaženi Mario Vergara i Izidor Ngei Ko Lat

Gorljivost u navještanju radosne vijesti nikad nije bila lišena mučeništva.

Bilo da je riječ o posvećenim osobama ili o angažiranim laicima. Navještaj Kristova ostajstva spasenja ostaje zahtjevna misija, koja često završava progonstvom i smrću. Među novije mučenike, zbog navještanja Božje riječi ubrajamo katehista bl. Izidora Ngei Ko Lata, iz Burme, i svećenika Marija Vergaru, misionara Družbe misionara papinskog instituta za strane misije.

Istaknimo najprije oca Marija Vergaru. Rođen je 16. studenoga 1910. u Frattamaggiori, kod Napulja, u Italiji. Za svećenika je zaređen 1934. Iste godine poslan je u Biskupiju Toungoo, u Burmi, koja je tad bila pod engleskom vlašću. Otac Vergara je odmah počeo učiti domaće jezike kako bi mogao pastoralno djelovati u plemenu Soku, na području Citacioa. Mladi misionar se potpuno predao radu, premda je često oboljevao od malarije. Neumorno je obilazio to područje, na kojem je bilo 29 katoličkih sela. Uza svećeničku službu bio je i učitelj, liječnik, upravitelj, a koji put čak i sudac. Kad je počeo Drugi svjetski rat, svi talijanski misionari su smatrani pripadnicima neprijateljske zemlje i zbog toga su ih Englezi zarobili i držali u logorima u Indiji. Otac Vergara je ondje boravio od 1941. do 1944. Nakon oslobođenja nije se mogao vratiti u svoju misiju, pa je ostao u Indiji do 1946. Nakon duga čekanja i završnih mučenja, koja su mu znatno narušila zdravlje, otac Vergara je s radošću prihvatio novu misiju, istočno od Toungooa, gdje su živjela izolirana plemena, koja su njegovala svoju tradicionalnu religiju (mješavina animizma i budizma).

Otac Vergara je brzo naučio lokalni jezik i s posebnom lakoćom se uklopio u novu zajednicu. To je smetalo baptistima koji su ondje djelovali. Tada su započeli

prvi prigovori i klevete na račun oca Vergare. Zatim je 1948. slijedio građanski rat za neovisnost Burme. Domaća buntovna plemena bila su uvjerena da su katolici „nasljednici“ stare kolonijalne vlasti i neprijatelji nove vlasti. Baptisti su davali podršku pobunjenicima, koji su zlostavljali misionare, među kojima i oca Vergaru. Iste te godine poslan je mladi misionar otac Pietro Galastri kako bi pomagao ocu Vergari. Zajedno su počeli graditi škole, crkve, sirotišta i dispanzere. U siječnju 1950. godine mjesto Loikaw osvojili su pripadnici nove vlasti, koja je progonila katoličke misionare. Misija je tada podijeljena u dva dijela i misionari su bili prisiljeni prolaziti neprijateljsko područje kako bi došli do drugih sela. Time su se iz dana u dan izlagali raznim opasnostima. Otac Vergara došao je 24. svibnja 1950. u Shadaw, zajedno sa svojim katehistom Izidorom Ngei Ko Latom, kako bi uvjerio načelnika Tirea, koji je upravljao domaćom milicijom, da pusti drugoga katehista, Jamesa Coleija, koji je bio zarobljen. No taj susret je bio prijevara. Misionar i katehist našli su se pred drugim upraviteljima, iz nove vlasti. Nakon ispitivanja bili su svezani, odvedeni u prašumu i strijeljani ujutro 26. svibnja. Njihova tijela bila su stavljena u torbe, bačena u rijeku Salween i nikada nisu pronađena.

O ocu Vergari se govori kao o revnu i neumornu misionaru, koji je imao žarku želju služiti evanđelju i bližnjima. Mnogi izvori govore o ocu Vergari kao čovjeku koji je već u ranoj mladosti pratio djelovanje misionara. Zato za njegovu obitelj nije bilo iznenađenje kad se odlučio za svećeništvo. Mnogi su ga pamtili kao ponizna, savjesna i iskrena sjemeništarca. Posebno je bio nadaren za latinski i engleski jezik, koje je izvrsno govorio.

No Izidor je bio krhka zdravlja, trpio je od astme. Zato je morao napustiti bogosloviju. S obzirom da nije uspio ostvariti svoju želju za svećeništvom, nije se ipak odrekao želje da se posveti Gospodinu. Položio je zavjet celibata i otvorio u selu Dorokho privatnu školu, u kojoj je poučavao djecu burmanski i engleski jezik, zatim vjeronauk i glazbu. Prema nekim svjedočanstvima imao je vrlo dobre odnose sa svima i bio je vrlo cijenjen. Otac Vergara sreo je Izidora 1948. u Leikthu te ga zamolio da bude vjeroučitelj. Izidor je taj poziv prihvatio s velikom radošću te pošao s misionarom u Shadaw. Bio je i prevoditelj oca Galastrija. Nesebično je pomogao Vergari u njegovoj borbi za dostojanstvo domaćih ljudi. Time je navukao na sebe mržnju neprijatelja i živio pod istim opasnostima kao i strani misionari. Zbog katehetskog služenja završio je svoj život mučeništvom poput Vergare *in odium fidei*, iz mržnje prema vjeri.

Otac Vergara i katehist Izidor proglašeni su blaženima 24. svibnja 2014. u katedrali u Aversi. Katolički biskupi u Burmi rekli su da je beatifikacija oca Vergare i katehista Izidora „snažno ohrabrenje dano cijeloj katoličkoj zajednici u Mijanmaru kako bi još više živjela svoju vjeru s evanđeljem i odvažno i herojsko svjedočila, slijedeći primjer katehista Izidora, koji se nije ustručavao darovati svoj život za evanđelje s ocem Vergarom“.

Vlč. Odilon Singbo

darovatelji

ZA MISIJE I MISIONARE:

M. i B. I., Sarajevo 120 EUR + 100 KM * don Ivo Šutalo, Studenci 50 KM * župa Presveto Trojstvo, Oakville – Kanada 800

CAD * Vera Putica, Oakville – Kanada 1.000 CAD * u spomen pokojnog Ivana Šutala 50 EUR * Jasna Karačić, Široki Brijeg 50 KM * Tihomir Miletić, Mostar 250 EUR * Stjepan Mijač, Kakanj 12 KM * HKD Napredak, Sarajevo 150 KM * Osnovna škola Ilići i Srednja medicinska, Mostar 223,50 KM * preč. N. N, Sarajevo 200 KM * Zdenka Podhraški-Relja 20 kn + 20 kn * Ivica Inkret 300 kn * Vedran Cesarec 200 kn + 500 kn * Antonija Jozić 100 kn * Sanela Kučar 100 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Župa Krapinske Toplice 100 kn + 220 kn + 100 kn * Antonijo Roso 250 kn * Suzana Galić 50 kn * Marija Sirotković 100 kn * Zdravka Lovrić 50 kn * Zrinka Džaja 50 kn * Željka Lončar 100 kn * Kristina Filipov 50 kn * Ante Matković 50 kn * Branimir Gabrić 100 kn * Veronika Valičević 80 kn * Župa Krapinske Toplice 80 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Mirna Pošćić 100 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Viktorija Kučas 200 kn * Ružica Tandarić 100 kn * Ana Dragić 200 kn * Zoja Zubčić 50 kn * Juraj Brajnović 200 kn * Midhad Huskić 50 kn * Goran Šipek 50 kn * Katja Antić 70 kn * Tomislav Čubelić 100 kn * Darko Malvić 100 kn * Dubravka Trgovac 50 kn * N. N. 50 kn * Marija Nikolić 50 kn * Jelena Marinčić 200 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Berislav Bambir 50 kn * Božidar Škarec 130 kn * N. N. 100 kn * Kazimir Zelić 200 kn * Vinko Klarić 150 kn * Josip Barnjak 110 kn * Mira Mišanović 100 kn * Branimir Gabrić 50 kn * Nina Vodopić 100 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Sanela Kučar 100 kn * N. N. 350 kn * Zdravka Lovrić 50 kn * Ante Matković 50 kn * Kristina Filipov 50 kn * Danijel Krizmanić 217 kn * N. N. 100 kn * Alice Fanuko 100 kn * Branka Čubelić 200 kn * Ivana Josipović 100 kn * Viktorija Blažević 30 kn * Zdenka Baraba 200 kn * Nikola Tomkić 250 kn * Hrvoje Cerovac 120 kn * Zdravko Prpić 50 kn * Bernarda Čutuk 200 kn * Ivana Josipović 100 kn * Manda Filipović 100 kn * Ksenija Kopusar 300 kn * N. N. 100 kn * s. Kruna 20 EUR + 50 CAD * Salomon Garić 50 kn * Ivona Marić 100 kn * N. N. 40.000 kn * Ljerka Radovan 70 EUR * Barica Vuica 100 kn * Gordana Radošević 50 kn * Danica Hozmec 200 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBNIJE:

Ivo Ivešić, Donja Golubinja 40 KM * Ljubica Jelić, Široki Brijeg 30 KM * Jasna Karačić, Široki Brijeg 50 KM * učenici OŠ Tihaljina-Drinovci 300 KM * molitvena zajednica „Emanuel“ Grude 260 KM * Blaško Kivić 200 kn * darovatelji preko o. Drage Kalimbatovića 4.730 kn * Branko Dragojević 300 kn + 300 kn * Željka Vodopić 200 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Nada Alfrev 100 kn * Sandra Cvitanović Butina 20 kn * N. N. 300 kn * Josip Kordić 100 kn + 100 kn * Pave Radonić 300 kn + 300 kn * Vesna Bolčević 200 kn * Pero Petanjak 100 kn * Ivanka Nikolić 210 kn * Tomislav Perić 100 kn * Bosiljka Šimunović 300 kn * Obitelj Majdandžić 50 EUR * Vera Cargonja 200 kn * Gordana Šizgorić 100 kn * Gordana Radošević 50 kn * Gordana Šizgorić 100 kn * Stjepan Maloić 500 kn * Milka Brunec 200 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJE:

Župa Presveto Srce Isusovo, Čajdraš-Zenica 150 KM * N. N., Međugorje 40,12 KM * hotel „Herceg“ Međugorje 21,17 KM * bogoslovi Mario Grbavac i Tomislav Šimunović, Sarajevo 83 KM * Ruža Fištrek 100 kn * Milan Šijan 200 kn * Stefica Ričko 100 kn * Tomislav Skroza 100 kn * Stjepan Kozelka 50 kn + 50 kn * Nada Hrga 300 kn * N. N. 130 kn * Stjepan Kozelka 50 kn * Ljerka Berković 40 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Stefica Ričko 100 kn * Nada Hrga 300 kn * Župa Požeške Sesvete 100 kn * Misijska skupina župe Gospić 2.000 kn * Tomislav Perić 50 kn * Ljilja Leko 200 EUR * OŠ Pavao Belas 80 kn * Prvopričesnici u Nadbiskupskom sjemeništu, Zagreb 1.901,25 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Benedikt Peهار, Čitluk 200 KM * svećenici Banjalučke biskupije: Darko Anušić 40 KM * Marko Bandalo 10 EUR * Ivica Božinović 40 KM * Marko Crnjak 50 KM * Pero Čolić 50 KM * Kazimir Dolić 50 KM * Pero Ivan Grgić 50 KM * Slavo Grgić 20 KM * Josip Jerković 20 KM * Davor Klečina 50 KM * Marko Kovačić 20 KM * Pero Kuliš 40 KM * Ivan Lovrić 50 KM * Vlado Lukenda 100 KM * Dujo Ljevar 20 KM * Zoran Mandić 50 KM * Anto Marić 50 KM * Ivo Martinović 50 KM * Ivica Matić 50 KM * Zlatko Matić 20 KM * Ivica Matišić 50 KM * Dražen Mirčić 20 KM * Anto Orlovac 60 CAD Ivo Orlovac 50 KM * Jure Papić 50 KM * Ivo Pavić 50 KM * Anto Pelivan 400 KM * Ilija Piličić 200 KM * Stipo Rašteggorac 50 KM * Vinko Sičija 50 KM * Mišo Sirovina 20 KM * Marijan Stojanović 50 KM * Marko Stojičić 50 KM * Anto Šimunović 20 EUR * Tomislav Topić 20 KM * Zvonko Topić 50 KM * Marko Vidović 50 EUR * Adolf Višaticki 50 KM * Karlo Višaticki 50 KM * Anto Zrakić 50 KM i samostan Gorica 50 KM * T. K., Vogošća 30 KM * Anka Lončar 100 kn * Maja Popović 100 kn * Mario Preden 700 kn * Tomislav Perić 50 kn * Nikola Crnković 100 EUR * Ana Romano 100 kn * Gordana Šizgorić 50 kn

ZA GLADNU DJECU:

Danijela Knezović, Široki Brijeg 50 KM * Irena Šimić, Humac 30 KM * Anica Popović 25 KM * Slavena Pažin, Stolac 200 KM * L. B., Novi Travnik 50 KM * Jure Rupčić, Gračine-Humac 505 KM * Gordana Uglešić 400 kn * Bara Miković 100 kn * Stefica Himmelreich 200 kn * Obitelj Majić 500 kn * Viktorija Vičić 100 kn * Mirjana Vučak 200 kn * N. N. 130 kn * Lovro Uglešić 600 kn * Božidar Ravenščak 300 kn * Cvjeta Mijić 100 kn * Stanislava Franić 70 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Anđa Mihaljević, Nova Bila 100 KM * Dražan i Blagica Leko, Broćanac-Posušje 400 KM * Ivanka Doko, Čitluk 25 KM * Komping d.o.o. Vitez 50 KM * Igor Končurat 300 kn * Marica Bekavac 100 kn * Marko Gulić 700 kn * Verica Grbić 270 kn * Slavko Oroz 100 kn + 100 kn * Sonja Kovačević 300 kn * Misijska skupina župe sv. Eufemije, Rovinj 5.200 kn * Marijana Ištvanović 900 kn * Senka Dominiković 100 kn * Verica Grbić 270 kn * Stevo Horvat 100 kn * Patricia Majdandžić 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

N. N. 100 KM * Željana Nižić 50 kn + 50 kn * Robert Zelić 150 kn * Dario Časar 100 kn + 100 kn * Ivanka Radošević 100 kn * Blaško Kivić 100 kn * Siniša Hajsok 20 kn + 20 kn * Vesna Mohorović 40 kn + 40 kn * Marija Tripković 200 kn * Mirna Nothig 100 kn * Ivka Nedić 50 kn * Mladen Crneković 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Kata Sabelja 100 kn * Ivana Radoš 100 kn * Spomenka Mandić 200 kn + 200 kn * Lucija Dančević Soćak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Iva Miličević 160 kn + 150 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Kristina Jurković 200 kn * Ruža Doknjaš 30 kn * Željka Tadić 100 kn * Ivan Glavina 500 EUR * Marija Rudančić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Ordinacija dentalne medicine dr. Ljiljana Živalj Budimir 1.000 kn * Igor Pivac 500 kn * N. N. 100 kn * Romano Tripalo 150 kn + 150 kn * Stana Prskalo 150 kn + 150 kn * Milan Čogelja 50 kn * Josip Rajčić 30 kn * Jelena Prskalo 1.000 kn + 1.000 kn * Nada Jović 100 kn * Marija Pjevac 100 kn * Igor Pivac 500 kn * N. N. 100 kn * Matija Knežević 50 EUR * N. N. 100 kn * Obitelj Banović 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJI:

Obitelj Banović 250 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Robert Skejić 150 kn

ZA MISIJU KISONGO U TANZANIJU:

Srednja škola „Fra Slavko Barbarić“ Čitluk 1.480 KM, 60 EUR, 1 USD, 16,20 KN * obitelj Pažin, Stolac, od sprovoda + Martina 400 KM

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

T. K., Vogošća 30 KM * djeca župe Presveto Trojstvo, Novi Travnik 100 KM * sestre Kćeri Božje Ljubavi, Novi Travnik 100 EUR * KŠC „Sv. Franjo“ Tuzla 330 KM, 25,24 EUR i 109,20 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KENIJI:

R. M., Sarajevo 150 KM *

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

N. N. 300 kn * Matija Knežević 50 EUR * Marija Smoljo 100 kn * Župa Banija 780 kn * Vilma 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KENIJI:

Obitelj Banović 360 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA ISLANDU:

N. N. 300 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Nada Peleh Serenčes 50 kn * Milan Komljenović 50 kn * Marija Ana Gradiški 2.000 kn * Zvezdana Hlupić 2.000 kn * Milka Grgas 20 USD

ZA AKCIJA MIVU - MISIJSKA VOZILA:

N. N., Sarajevo 4.000 KN * bratovština Sv. Filip i Jakov, Ponikve 3.000 KM * obitelj Pažin, Stolac, od sprovoda + Martina 50 EUR * Stjepan Krivanj 500 kn * Maja Car 50 kn * Župa sv. Ilije 400 kn * Pero Petanjak 50 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Župa Banija 660 kn

ZA MASLINOVE GRANČICE

Župa Presveto Trojstvo, Novi Travnik 200 KM * župa Presveto Trojstvo, Oakville-Kanada 200 CAD * župa Srce Marijino, Skopalska Gračanica 100 EUR * župa sv. Vendelina 1.120 kn * Franjevačka crkva Slavonski Brod 2.300 kn * župa Krapina 3.460 kn * župa Vukomelec, Zagreb 1.000 kn * župa Sv. Križ Začretje 1.200 kn * župa Dubovac, Karlovac 2.000 kn * župa Srca Isusova, Karlovac 2.188,50 kn * Crkva Corpus Domini, Zagreb 1.500 kn * župa sv. Ivana XXIII., Zagreb-Dubrava 1.500 kn * župa Granešina, Zagreb 3.000 kn * župa Vugrovec 1.000 kn * župa Trnjanska Savica, Zagreb 600 kn * župa Remetinec – Blato, Zagreb 700 kn

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE

KARTICE:

Kata Bagarić, Sarajevo * Vlč. Stjepan Benko * Bogoslovi Riječkog sjemeništa * župa sv. Ivana, Škurinje – Rijeka * Franjevački svjetovni red Drid – Trogir * Nikola Simonetti * Marijana Petković * S. Marija Petra Vučemišo

Misijski molitvenik – molimo s djecom svijeta

Molitva nam otvara srce i obzore kako bismo susretali druge s ljubavlju, bez obzira u kojem dijelu svijeta žive. Misionari nas podsjećaju da je molitva temelj njihova misijskog poslanja te da njihovo djelovanje proistječe iz molitvenog odnosa s Bogom.

Naše ljudsko prijateljstvo izgrađuje se zanimanjem za druge, susretanjem, prihvaćanjem, dijeljenjem... Ako u takvom prijateljstvu služim bližnjemu i Bogu mogu biti radosni svjedok Kristova evanđelja, mogu biti pravi misionar. Moleći svaki dan u tjednu s djecom cijelog svijeta postajemo mali misionari – donoseći Isusa vršnjacima u svojoj sredini i na svim kontinentima.

Pripremili smo poseban komplet koji uključuje misijski molitvenik za djecu i misijsku krunicu u plastificiranoj omotnici. Ovaj komplet može biti lijepi poklon za prvopričesnike.

Radosna vijest	LITURGIJA	MUŠKO IME	OČIŠĆEN PAMUK	SITAN NOVAC U INDIJI		SUMPOR	AP	UREDITI	MELODIJA	HRABROST	GR. SLOVO	MJESTO U FINSKOJ	SIRČETLI
USTANOVA ZA VOZILA MISIONARA					MJESTO OVOGOD. SUS. MISIONARA BILJKA								
Ž. IME						MJESTO U HERCEGOVINI VEZNIK							
URARI						NAŠA PLANINA ZVRK (MŽ)							
Ž. IME											OT BOJA KARATA		
				IKAVSKI (SKRAĆ.)				AŠT ORSAN				DUŠIK NEPOZNATO	
				VRSTA JUŽNOA. PLESA					TRO-GLASNO KT				
				KISIK		PRIPADA CRKVI ROTOR							ROTOR
				SVETAC - NOSIO JE ISUSA									

Rješenja iz prošloga broja: PETAR I PAVAO, TIJELOVO, PAPA.

